

صوبائی اسمبلی خیبر پختونخوا
مباحثات

بروز جمعرات مورخہ 23 اپریل 2015ء
(بمطابق 3 رجب 1436 ہجری)

شمارہ 40

جلد 15

سرکاری رپورٹ

صفحہ نمبر

مندرجات

1664

1- تلاوت کلام پاک اور اس کا ترجمہ

1665

2- دعائے مغفرت

1665

3- اراکین کی رخصت

1666

4- پاک چائنہ اہداری منصوبہ

1689

5- قاعدہ کا معطل کیا جانا

1690

6- قراردادیں

1696

7- توجہ دلاؤ نوٹس

1701

8- غیر سرکاری مسودہ قانون (ترمیمی) متعارف کرانے کے لئے اجازت کا طلب کیا جانا
(خیبر پختونخوا سٹیبلشمنٹ آف ڈسٹرکٹ ڈیولپمنٹ ایڈوائزری کمیٹیز مجریہ 2015ء)

- 9۔ غیر سرکاری مسودہ قانون (ترمیمی) کا متعارف کرایا جانا (خیبر پختونخوا سٹیبلشمنٹ آف ڈسٹرکٹ ڈیولپمنٹ ایڈوائزری کمیٹی: مجریہ 2015ء) 1702
- 10۔ غیر سرکاری مسودہ قانون کا زیر غور لایا جانا { خیبر پختونخوا (اینڈ منٹ آف لاز) مجریہ 2015ء } 1703
- 11۔ غیر سرکاری مسودہ قانون کا پاس کیا جانا { خیبر پختونخوا (اینڈ منٹ آف لاز) مجریہ 2015ء } 1703
- 12۔ مجلس قائمہ برائے محکمہ اسٹیبلشمنٹ کی رپورٹ کا پیش کیا جانا 1704
- 13۔ مجلس قائمہ برائے محکمہ اسٹیبلشمنٹ کی رپورٹ کا منظور کیا جانا 1704

صوبائی اسمبلی خیبر پختونخوا

اسمبلی کا اجلاس، اسمبلی چیئرمین پشاور میں بروز جمعرات مورخہ 23 اپریل 2015ء بمطابق 03 رجب 1436 ہجری بعد از دوپہر تین بجکر سینتالیس منٹ پر منعقد ہوا۔
جناب سپیکر، اسد قیصر مسند صدارت پر متمکن ہوئے۔

تلاوت کلام پاک اور اسکا ترجمہ

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ۔ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ۔

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ۝ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ۔
(ترجمہ): (لوگو) تمہارے پاس تم ہی میں سے ایک پیغمبر آئے ہیں۔ تمہاری تکلیف ان کو گراں معلوم ہوتی ہے اور تمہاری بھلائی کے خواہش مند ہیں اور مومنوں پر نہایت شفقت کرنے والے (اور) مہربان ہیں۔ پھر اگر یہ لوگ پھر جائیں (اور نہ مانیں) تو کہہ دو کہ خدا مجھے کفایت کرتا ہے اس کے سوا کوئی معبود نہیں اسی پر میرا بھروسہ ہے اور وہی عرش عظیم کا مالک ہے۔ وَآخِزُوا الدُّعْوَانَ أَنْ أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ۔

جناب سپیکر: 'کوئٹہ' اور، ----

جناب محمود جان: جناب سپیکر! پوائنٹ آف آرڈر۔

جناب سپیکر: ایک، ایک منٹ جی، اس کے بعد کیونکہ میں نے آپ کو کہا تھا کہ یہ ایجنڈا پورا کر کے آپ کو ان شاء اللہ موقع دیں گے۔ جی، زرین گل صاحب۔

دعا کے معفرت

جناب زرین گل: جناب سپیکر صاحب! زمونہ دیو ملگری والدہ صاحبہ وفات شوہی دہ، دھغی پہ حق کبھی مفتی صاحب تہ او وائی چھی دعا او کپی۔

جناب سپیکر: مفتی صاحب! مفتی جانان صاحب! دعا او کپی، د سردار ادیس صاحب والدہ وفات شوہی دہ، دھغوی پہ حق کبھی دعا او کپی۔

(اس مرحلہ پر دعائے معفرت کی گئی)

جناب سپیکر: کوئٹہ نمبر 2424، عظمیٰ خان۔

محترمہ عظمیٰ خان: شکریہ مسٹر سپیکر۔ سر، میں منسٹر صاحب کی غیر موجودگی میں کوئٹہ نہیں کرنا چاہتی، پینڈنگ، سر۔

جناب سپیکر: ٹھیک ہے۔

اراکین کی رخصت

جناب سپیکر: یہ چھٹی کی درخواستیں ہیں: محترمہ نادیہ شیر خان صاحبہ 23-04-2015؛ جناب شکیل احمد صاحب؛ جناب ملک بہرام صاحب؛ جناب شہرام خان؛ جناب زاہد درانی؛ ڈاکٹر مہرتاج روغانی؛ جناب عنایت اللہ صاحب؛ جناب احتشام اکبر صاحب؛ محترمہ دینا ناز صاحبہ؛ محترمہ فوزیہ؛ جناب ابرار حسین صاحب؛ جناب صالح محمد صاحب؛ جناب میاں ضیاء الرحمن صاحب؛ جناب سردار ظہور صاحب؛ آج کی تاریخ کیلئے ان کی درخواستیں ہیں، منظور ہیں جی؟

(تحریک منظور کی گئی)

جناب محمود جان: جناب سپیکر صاحب! پوائنٹ آف آرڈر سر۔

جناب سپیکر: ایک منٹ آپ کو، تا تہ ما وئیلی وو، زہ موقع در کوم در تہ لہ دا دغہ چلوؤ کنہ۔ آٹم نمبر 6، جناب سکندر حیات شیرپاؤ صاحب۔ سکندر خان! اور لوگ بھی بیٹھے ہیں، وہ ایک

ریزیولوشن ڈرافٹ کر رہے ہیں، اگر میں تھوڑا اس کو لیٹ کروں تاکہ اس کے اوپر Proper ایک ڈسکشن ہو جائے؟

جناب سکندر حیات خان: بالکل سر! میں صرف اس کو موو کر لیتا ہوں سر۔۔۔۔۔
جناب سپیکر: جی جی۔

جناب سکندر حیات خان: تو اس پہ بحث بھی کر لیتے ہیں اور پھر ریزیولوشن اکٹھے سب ایک ایک وہ کر لیں گے۔

جناب سپیکر: اوکے جی، بالکل صحیح ہے۔

پاک چائنہ اہداری منصوبہ

Mr. Sikandar Hayat Khan: Thank you Mr. Speaker Sir. Mr. Speaker, in the recent visit of the President of Peoples Republic of China, numerous infrastructure development and energy generation projects were signed. Khyber Pakhtunkhwa, being a backward province and suffering from terrorism, deserves more share. Despite assurance from the Federal Government, the province has been ignored. This step-motherly attitude meted out to the province of Khyber Pakhtunkhwa and FATA has given rise to feelings of outrage among the Pakhtuns and thrust requires a thorough debate in the House to discuss the consequences. I move that the normal agenda may be adjourned and a debate may be held on this important issue.

جناب سپیکر! زہ سنا سو ڊیر زیات مشکور یمہ چہی تاسو ما لہ پہ دہی اہم خبرہ بانڈی موقع راکرہ۔ چونکہ دا خبرہ د ٲولی صوبہی خبرہ دہ او دا د دہی صوبہی ٲولو کنبہی Highest forum دے، د دہی صوبہی ٲولو کنبہی غتہ جرگہ دہ دا۔ دلته کنبہی د دہی صوبہی ہمیشہ نہ دا روایات ٲاتہی شوی دی او د دہی صوبہی د صوبائی اسمبلی ہم دا روایت ٲاتہی شوے دے چہی کلہ ہم د صوبہی د مفاداتو خبرہ راغلہی دہ، کلہ د صوبائی حقوقو خبرہ راغلہی دہ نو مونرہ ہمیشہ یو ٲائے آواز اوچت کرے دے او د ہغہی د پارہ ٲولو مشترکہ یو جدو جہد کرے دے۔ جناب سپیکر! ٲنگہ چہی تاسو تہ ٲتہ دہ چہی د کافی ورٲو نہ دا یو بحث روان دے چہی Pak China Economic Corridor چہی دے دا بہ راخی او ڊیرو خلقو دہی تہ، چا ورتہ ’گیم چینجر‘ نوم ورکرو، چا ورتہ وئیل چہی دا بہ یو نوے دور د پاکستان او

د چائنا د دوستی په مینځ کښې یو نوے دور به د دې سره ستاړت کیری او چا ورته وئیل چې دا د Geo-strategic Politics نه به مونږ Geo-economic Politics طرف ته به لاړ شو۔ جناب سپیکر! چې کله دا خبرې کیدې نو زموږه هم طمع او چتیده چې څه چې دا پراجیکټ راشی نو زموږه دا صوبه چې کوم د ډیری مودې نه، اول د افغان جنگ د وجې نه ډیر زیات ئے Suffer کړو، بیا د هغې نه پس د دهشتگردئ خلاف چې دا کوم جنگ دے، په دیکښې ډیر بې تحاشه زموږه وینه تویی شوه، ډیری قربانئ موزره ورکړې، انفراسټرکچر زموږه تباہ شو، د هغې د وجې نه زموږه دا طمع وه چې یره څه دا یو، یو هغه څه ته چې وائی چې Light at the end of the tunnel هغه بنکاره کیدو چې څه کیدے شی زموږه د صوبې د خلقو هم دا سخته چې ده، دا به کمه شی او کیدے شی چې څه ازاله اوشی خو د افسوس خبره دا ده جناب سپیکر! چې خبره په دې اسمبلی کښې هم خو څو څله او چته شوه، قراردادونه هم پرې پاس شو، جناب سپیکر! دلته نه متفقہ قراردادونه پاس شو، بیا د وفاقی حکومت د طرفه تسلی هم را کړے شوې، دا هم او وئیلې شو چې یره دیکښې به د هیچا سره زیاتے نه کیری۔ د چین د صدر صاحب چې کله دوره راغله او کله چې په Agreements باندې دستخط کیدل شروع شول نو داسې لگیده جناب سپیکر! چې دا د پاکستان او د چین په مینځ کښې نه بلکه د یو صوبې د پنجاب او د چین په مینځ کښې معاهدې کیری لگیا دی او دا تاثر نه وو چې یره دا یو وفاق دے یا دیکښې دې وفاق کښې نورې صوبې هم شته او که نشته؟ جناب سپیکر، که مونږ آئین پاکستان او چت کړو نو آرتیکل ون وائی چې یره دا یو فیڈریشن به وی او هغې کښې کوم Territories ئے چې وئیلی دی نو هغې کښې زموږه دا څلور واړه صوبې، “Balochistan, Khyber Pakhtunkhwa, Punjab, Sindh, Islamabad Capital Territory, Such States and territories as are or may be included in FATA او بیا Pakistan” دا د هغې هغه حصه په پارت (ب) کښې لیکلی دی۔ جناب سپیکر! چې کله دا معاهدې دستخط کیدې نو داسې بنکاره کیده چې نور Federating Units هډو Exist کوی نه، د دې فیڈریشن هم دغه یو یونټ دے او بس د هغې د پاره ټوله توجه ده او هغلته د پاره هر څه کیری لگیا دی۔ عجیبه خبره دا ده جناب سپیکر! چې دې ته به گورو چې چین ولې دا دومره لوئې پیکج یا دومره لویه

منصوبه راؤرله؟ د چین یو ډیره لویه حصه چې کوم ته سینکیانک وائی، د هغې خپل Backwardness وو، په چائنا کبني دننه د هغې د پاره تریډ کبني ډیر مشکلات په دې وو چې هغه د Sea نه په ډیره لویه فاصله وو او د چائنا په مینځ کبني چې هغه فاصله کوم دغه کیده، هغه په زرگاؤ میلو باندې جوړیده۔ هغوی دا غوښتل چې یو شارټ روټ، Strait of Hormuz ته چې کوم د مډل ایسټ د پاره او د افریقه د پاره یو Straight دغه به ورته ملاؤ شی، یو لنډه لاره ورته ملاؤ شی چې د هغوی تریډ کبني به هم اضافه اوشی او هغلته کبني ډیویلمنټ هم نور اوشی۔ ورسره ورسره چې کوم سټیج کبني اوس چائنا ولاړ دے نو هغې کبني د Economic growth د پاره هغوی ته اوس نور یو بل Step اخستل دی او د هغې د پاره هغې ته داسې ایریاز او داسې Geographic locations ته هغه خپل انډسټریز او دغه منتقل کول وو چې هغوی هغه Competitive advantage چې دے هغه هم هغه شان برقرار پاتې شی۔ دا زمونږه خوش قسمتی وه، زمونږ د علاقې هغه خپل Geo-strategic importance وو چې د چین د پاره بل څه لاره نه وه او دا زمونږه دا روټ ئے خوښ کړو او په هغې کبني ټولو کبني بیسټ روټ چې راتلو نو هغه خوش قسمتی نه زمونږه د صوبې د پښتنو په علاقو باندې تیریدو، په بلوچستان کبني هم د پښتنو په علاقو باندې تیریدو، چین د دې د پاره په دې مقصد سره چې هغه خپل Backward area هم ډیویلپ کړی او ورسره زمونږه Backward areas به هم ډیویلپ شی خو چې کله خبره زمونږه وفاقی حکومت ته راغله نو بیا هغلته کبني د دې Basic کوم چې د دې پراجیکټ Concept وو، هغه یو طرف ته کړے شو او په هغې کبني بیا د یو صوبې مفادات طرف ته او کتلي شو او د هغې د پاره ټوله توجه ورکړې شوه۔ جناب سپیکر، د وئی وائی چې دا 45 بلین ډالرز منصوبې، بعضې ځانې کبني 46 بلین ډالرز Quote کبني، بعضې کبني 45، 45 بلین به مونږه واخلو، په دې 45 بلین ډالرز کبني که مونږه او گورو نو دا یو لحاظ سره د پاکستان د پاره ټولو کبني لوئی پیکج دے، هستری کبني دومره لوئی چرته پیکج یا انوسټمنټ چې دے هغه د پاکستان په هستری کبني نه دے راغله۔ مونږه ستاسو په وساطت د فیډرل گورنمنټ نه دا تپوس کوؤ چې هغه کومه Criteria وه چې په هغې باندې تاسو دا پیکج یا دا

سکیمز چي دي، دا تقسيم کرل؟ آيا په هغې کينې پاپوليشن تاسو کتلې دے، د پاپوليشن په بنياد باندې مو تقسيم کرے دے، آيا تاسو د Backwardness يا د پسماندگي په بنياد باندې دا تقسيم کرے دے، که نه چي کومه خبره نن سبا کپري چي د Terrorism او د Militancy نه Affected area چي ده، د هغې باره کينې تاسو تقسيم کرے دے؟ که دا دريواره فکټرز مونږه او گورو نو جناب سپيکر! په دريواره فکټرز باندې زمونږه صوبه او بلوچستان پرې پوره راځي خو چي عمل کينې ئې گورو نو مونږ ته نه بنکاري جناب سپيکر۔ جناب سپيکر، که کانستيټيوشن اوچت کرو او آرټيکل 3 او وايو “The State shall ensure the elimination of all forms of exploitation and the gradual fulfillment of the fundamental principle, from each according to his ability to each according to his work” اوس جناب سپيکر! يو ځايي کينې آئين مونږ ته وائي چي Elimination of exploitation خو چي بل خوا ته گورو نو سټيټ پخپله د هغه Exploitation حصه جوړپري لکيا دے، جناب سپيکر! چي سټيټ د Exploitation حصه جوړه شي نو بيا به مونږه چا ته گورو او بيا به مونږه چا سره خبره کوؤ او چا ته به څه وايو جناب سپيکر۔ دغه شان جناب سپيکر! آرټيکل (a) 37 که مونږه او گورو جناب سپيکر! “The state shall promote, with special care, the educational and economic interests of backward classes or areas” اوس جناب سپيکر! که دې منصوبي ته او گورو نو مونږ ته خودا نه بنکاري چي د Backward areas دغه پروموت شوي دي يا د دغې د پاره څه دغه شوي دے۔ بيا دغه شان جناب سپيکر! دا (f) 37 که مونږه او گورو، “The State shall enable the people of different areas, through education, training, agricultural and industrial development and other methods, to participate fully in all forms of national activities, including employment in the service of Pakistan” دا دغه دے چي بهئي ټولو له به يو شان تاسو موقعې ورکوي او کوشش به دا کوي چي هغه ډيولپ شي۔ Article 38 (a) به او گورو جناب سپيکر، “The State shall secure the well-being of the people irrespective of sex, caste, creed or race, by raising their standard of living, by preventing the concentration of wealth and means of production and distribution in the hands of a few to the detriment of general interest and by

ensuring equitable adjustment of rights between employers and employees, and landlords and tenants” بيا دلته ڪنهن خبره ڪيري چي يره د ٿولو د انٽرسٽ به سٽيٽ خيال ساتي، نو جناب سپيڪر! ڪه مونڙه اوگورو نو په اين ايف سي ڪنهن مونڙه سره زياتي ڪيري، نٽ هائيڊل پرافٽ چي ڪوم زمونڙه خپل يو پيداوار دے او پڪار ده چي هغي ڪنهن هڊو ڄه خبره نه وے، هغي ڪنهن مونڙه سره زياتي ڪيري، وفاقي حڪومت چي ڪوم هغه خپل بڄت جوڙوي او خاص ڊيويلپمنٽ بڄت جوڙوي، پي ايس ڊي پي چي ڄه ته وائي، په هغي ڪنهن مونڙه سره زياتي ڪيري، مونڙه ته خپله حصه نه ملا ويري۔ جناب سپيڪر، دا د بهر نه چي ڪوم مدد ورته اووايه يا Concessional loans ورته اووايه، په هغي ڪنهن هم د دوي دا پيرزو نه ڪيده چي زمونڙه دې صوبي طرف ته ئے توجه ور ڪري وے۔ يو طرف ته چي مونڙه راپاڄو نو ڪه وزير اعظم صاحب دے او ڪه صدر صاحب دے، هغوي چي خبري ڪوي، چي بهر دنيا سره خبري ڪوي نو وائي چي يره په خيبر پختونخوا او فاتا ڪنهن د دهشت ڪردئ د وڃي نه دومره تباهي اوشوه، د هغه ڄاڻي ڄوڪ شپيٽه اربه ڊالر يادوي، ڄوڪ سل اربه ڊالر يادوي چي د هغي نقصانات اوشوه۔ دا شپيٽه زره خلق چي دے شهيدان شو، زمونڙه ڪيس او دغه Plead ڪوي خو جناب سپيڪر! چي ڪله بيا پيسې راشي نو بيا په هغي ڪنهن ورته دا ياد نه وي چي يره د چا په نوم باندې مونڙه دا Case plead ڪري وے، د چا په نوم باندې مونڙه دا پيسې اخستي وې جناب سپيڪر۔ د دې نه مخڪنهن جناب سپيڪر، د يونائيٽڊ سٽيٽ نه هم پيسې راغلي دي، ستا سو په وساطت په دې فلور باندې مونڙه د وفاقي حڪومت نه دا تپوس ڪوڙ چي مونڙه نن د هغي حساب هم غوارو چي هغه اووه اٽه ملين ڊالرز چي راغلي وو چي هغه ڪوم ڄاڻي ڪنهن خرچ شو؟ ڄڪه مونڙه ته خو دلته ڪنهن بئڪاره نشو چي زمونڙه صوبه ڪنهن لگيدلې دي يا په فاتا ڪنهن لگيدلې دي؟ آيا دا به د دې د پاره وي، صرف زمونڙه دا صوبه به د دې د پاره وي چي هغه د د يوڄو خلقو د مفاداتو د پاره چي دے استعماليري، هلته ڪنهن د اور هم لگي، هلته ڪنهن د دهشت ڪردي هم وي، هلته ڪنهن د وينې هم توڙيري، د هغه وينې هم زمونڙه چي دے هغه هومره قدر نشته جناب سپيڪر! چي خبره راشي نو زمونڙه دلته ڪنهن د وينې قدر چي دے هغه د بينڄو لکھو روپو ته راڄي او چي هلته ڪنهن پنڄاب ڪنهن او سندھ ڪنهن بيا

گورو نو هغه بيا لس لکھو او پينخلس لکھو ته رسي جناب سپيکر، د هغه وينې قدر هم زمونږ هغه شان نه کوي جناب سپيکر۔ بيا د دې سره سره جناب سپيکر، دې طرف ته هم تاسو سوچ او کړئ چې دا دى Concessional loans څه پکښې، اوس کله د لون خبره شى جناب سپيکر! نو د لون گارنتي به ورکوي فيډريشن، چې فيډريشن د لون گارنتي ورکوي نو مطلب مقروض مونږه ټول شو، د هغې انټرسټ به مونږه ټول Pay کوؤ خو جناب سپيکر! بيا چې گورو نو لگى صرف په يو صوبه کښې، آيا بيا مونږه دا حق لرو چې مونږه د دې دا هم تپوس او کړو چې يره نن نه څومره لون چې اخستلې شوي دے، مونږه ته اوښايئ چې هغه کوم ځائې کښې لگيدلې دے او چې کومې صوبې کښې زيات لگيدلې دے؟ بيا دا پکار دى چې هغوى د هم، د هغې پيسې د زياتې هغوى واپس کوي او زمونږه په شان پسمانده صوبو باندې او زمونږه په شان پسمانده خلقو نه چې دے بيا دا طمع د نه کيږي چې مونږه به د هغوى، قرضې به هغوى اخلي، ترقى به هم هلته کښې کيږي، کارخانې به هلته کښې لگي، نو کړئ به د هغه ځائې خلقو ته ملاوېږي او د قرضو ختمولو د پاره چې دے د هغې به بيا دا غريبانان به موجود وي چې يره د خيبر پختونخوا او د فاطما دا خلق او د بلوچستان دا خلق چې دے دا مخکښې شى او دوى د دا قرضې ورکړي۔ جناب سپيکر، مونږه دا حق لرو چې بيا د دې تپوس او کړو۔ جناب سپيکر، د دې سره سره عجيبه خبره دا ده چې ټوټل اوس چې مونږه گورو نو زمونږه شير تقريباً 2.5 بلين بيا وروستو دوى راوستے دے، که هغه اين ايف سي والا فارمولا هم واخلو جناب سپيکر! نو زمونږه پکښې تقريباً 14% شير جوړيږي چې په هغې باندې هم دغه کوؤ نو دا سات آتھ بلين ته زمونږه شير رسي په 45 بلين کښې، هغه تقسيم هم راسره نه کوي چې کوم دوى پخپله په اين ايف سي کښې لاگو کوي او د خپلې صوبې د پاره چې دے هغه دغه کوي، هغه هم راسره نه دغه کوي جناب سپيکر۔ ورسره ورسره جناب سپيکر، يوزه ستاسو په وساطت صوبائى حکومت نه هم پکښې تپوس کوم او دوى نه به پکښې رهنمائى به هم غواړم او په هغې حوالې سره يو آئينى سوال هم کوم چې که آرټيکل 156 مونږه او گورو جناب سپيکر! آرټيکل (1) 156 چې دے جناب سپيکر! دا وائى، دا د نيشنل اکنامک کونسل باره کښې دے جناب سپيکر! آرټيکل (1) 156 وائى:

“The President shall constitute a National Economic Council which shall consist of: - (a) the Prime Minister, who shall be the Chairman of the council; (b) the Chief Ministers and one member from each Province to be nominated by the Chief Minister”

يعنى څلور واره چيف منسٽران او يو يو نمائنده د هغوى، او بيا (c) ڪبني دے،
“Four other members as the Prime Minister may nominate from time to time، يعنى څلور نمائندگان د وفاق، خود دې پارٽ ٿو اصلى دغه
دے جناب سڀيڪر! (2) 156 ته چي مونڙه راشو چي هغې ڪبني دوي وائي چي د
نيشنل اڪنامڪ ڪونسل ڇه ڪار به وي، نو ڪه دا تاسو اوگوري، دا وائي:

“The National Economic Council shall review the overall economic condition of the country and shall, for advising the Federal Government and the Provincial Governments, formulate plans in respect of financial, commercial, social and economic policies; and in formulating such plans, it shall, amongst other factors, ensure balanced development”

جناب سڀيڪر! په دي، دا په دي الفاظ باندې، دي باندې زور دے
Balanced development and regional equity and shall also be guided by the
Principles of Policy set-out in chapter 2، جناب سڀيڪر! زه ستاسو په
وساطت د صوبائي حڪومت نه هم دا تپوس ڪوم چي آيا په نيشنل اڪنامڪ
ڪونسل ڪبني دا China Pakistan Economic Corridor تاسو سره ڊسڪس
شوي دے او ڪه ڊسڪس شوي نه دے؟ ڪه ڊسڪس شوي دے بيا د حڪومت
جواب راڳري چي وڻي بيا دوي هلته ڪبني دا خبره رااوچته نڪره او ڪه نه دے
ڊسڪس شوي جناب سڀيڪر! نو پڪار خودا وه چي دومره لويه منصوبه، دومره
لوئي دغه ڪيدل چي دا په دغه فورم ڪبني ڊسڪس شوي وے چي هغې ڪبني ٿول
نمائندگان، د هرې صوبي نمائنده موجود وے نو بيا به ڪم از ڪم دا زياتے نه
ڪيدو۔ اوس هم زما به دا خواست وي چي صوبائي حڪومت ته هم پڪار دي چي
هغوي د دا خبره په نيشنل اڪنامڪ ڪونسل ڪبني هم اوچته ڪري او ورسره ورسره
ڪونسل آف ڪامن انٽرسٽ ڪبني هم چي دے د هغې د ميٽنگ Call ڪري او په هغې
ڪبني دا خپل احتجاج چي دے، زمونڙه دا صوبه چي ڪومي طريقي سره وروستو
پاتي ڪري شوي ده، زمونڙه صوبه چي دا Ignore ڪري شوي ده، دا د پڪبني
ضرور اوچت ڪري جناب سڀيڪر۔ جناب سڀيڪر، ڪه اوگورو نون دنيا يو گلوبل

ويلج دے ، دا د هغه ستر دهائي نه ده يا هغه دغه نه دی چې په هغې کښې به يو
 ځانې به په بل ځانې باندې خپل دغه حاوی کول، خواهشات به حاوی کول، نن
 دور بدل شوی دے جناب سپيکر۔ جناب سپيکر، دا کوم حالات چې وينو، دا څه
 چې په مونږه تير شو، د کومو حالاتو نه چې مونږه روزانه په بنياد باندې تيریږو
 لگيا يو نو هغه خو څه مونږه يو دغه وو چې څه څه نه څه وخت به تير شی، بڼه وخت
 به هم راشی خو جناب سپيکر! دا اوس چې کوم صورتحال گورو لگيا يو نو دا خو
 داسې بڼکاري چې هغه استحصال او حقوق او هر څه هغه په يو ځانې باندې،
 اوس زمونږ د معاشی استحصال په ځانې اوس Economic blockade زمونږه
 شروع شوی دے جناب سپيکر! ځکه مونږه Economically چې دے هغه بالکل
 په يو کونه کښې مونږه دغه کوی لگيا دی، مونږه ديوال سره لگوي لگيا دی چې
 يره تاسو چې دے ، ستاسو څه حق دې دغه کښې نه جوړیږی۔ جناب سپيکر! مونږه
 ستاسو په وساطت د وفاقی حکومت نه دا تپوس کوؤ چې د دې د مونږه ته
 وضاحت او کړی چې آیا دا خيبر پختونخوا چې ده، دا د دې فيډريشن حصه ده او
 که نه ده، د دې د مونږه له جواب راکړی۔ مونږه له د دې جواب هم راکړی چې
 مونږه له که دا آئين چې دے ، مونږه دې ته تاسو مجبوروي چې دا آئين چې مونږه له
 زمونږه د حقوقو تحفظ نشی راکولے نو بيا به مونږه څه کوؤ چې مونږه که، تاسو
 خو وایي چې يره دا آئين به منی، تاسو به د دې آئين په مطابق دغه کوئ خو چې
 زمونږه د حقوقو خبره راځی نو بيا د هغې د پارډ په دې آئين باندې څوک عمل نه
 کوی، د دې په شقونو باندې څوک عمل نه کوی خو چې کله د هغوی مطلب وی نو
 بيا آئين پاکستان چې دے دا ټولو کښې اهم دے او چې کله زمونږه د حقوقو خبره
 راځی نو بيا په هغې کښې دا آئين پاکستان چې دے، د هغې د شقونو هغه توجه
 نشته، نو مونږه دې ته مجبوروي چې مونږه د بيا دا دغه کړو چې دا آئين زمونږه
 د حقوقو تحفظ نشی کولے، بيا مونږه دې ته مجبوروي چې بيا مونږه روډونو ته
 رااوځو، مونږه دې سرکونو ته رااوځو، مونږه د هم چې دے بيا هغه لحاظ سره
 تپوس د خپل حقوقو پخپله کول شروع کړو، جناب سپيکر! مونږه خو دې ته
 مجبوره کيږو لگيا يو۔ (ټالیاں) جناب سپيکر، دا هم وئيل غواړم چې په
 فيډريشن کښې دا قسمه تينشن چې وی، د هغې نتائج گورې بڼه نه وی۔ جناب

سپيڪر، مونڙهه بعضي صورت حال او بعضي خيزونو نه تير شوي هم يو، اسلام آباد ڪيني ناست خلقو ته زهه د بنگلهه ديش مثال مخامخ كوم چي دهغي نه سبق ايزدهه ڪري، د بلڪنا نريشن او يوگوسلاويه چي دهه، دهغي نه سبق ايزدهه ڪري خڪه چي كومه پوري به، كومه پوري به زمونڙهه د صبر امتحان به اخستلهه ڪيري جناب سپيڪر۔ جناب سپيڪر، كه اوگورو نو بعضي خلق وائي چي يرهه دا د پاڪستان يو خيل Geo-strategic Importance دهه خو كه دهه Geo-strategic Importance شتهه نو هغه زمونڙهه او د فاطا د وچي نه زيات دهه۔ مونڙهه دي ته د خوك نه مجبوري چي مونڙهه سبا راپاخو او مونڙهه او وايو چي يرهه دي سنٽرل ايشيا تهه او افغانستان تهه هم كه بيا خوك لارهه غواري نو بيا به مخڪيني مونڙهه سره خبري كوي، دهغي نه پس به بيا گورو مونڙهه چي بيا چالهه لارهه ورڪوڙ او چالهه لارهه ورڪوڙ، (تالياں) مونڙهه دي تهه دهه مجبوري خوك۔ جناب سپيڪر، زهه پڪيني دا هم دهه كوم چي خهه ڪوتاهي لڙي ڊيري، گو هغي طرف باندي زهه ڊيرهه تلل غوارم خو هغه زمونڙهه د صوبائي حڪومت On part هم شتهه، پڪار دا وهه چي دوي دا شهه Vigorously follow ڪرهه وهه، دا ايشو ئهه بار بار اوچتهه ڪرهه وهه، دوي پهه مختلف فورمز، پهه ديڪيني ڪانسٽيوشنل فورم چي دهه پهه هغي باندي دا ايشو اوچتهه ڪرهه وهه، پهه هغي ڪيني مونڙهه نهه ڪمهه شوهه دهه، دهه شوهه دهه خو جناب سپيڪر! دا وئيل غوارو چي دا صوبهه زمونڙهه صوبهه دهه، د دي خلق زمونڙهه خلق دي، د دي د حقوقو تحفظ چي دهه هغه پهه ٽولو باندي فرض دهه، د دي صوبي سرهه زمونڙهه ترقي هم ترلي دهه، د دي صوبي سرهه زمونڙهه هر خهه ترلي دي، د دي صوبي د حقوقو تحفظ د پارهه، د دي صوبي د ترقي او تحفظ د پارهه، د دي صوبي د مستقبل د تحفظ د پارهه، د دي صوبي د راروان نسلونو د مستقبل د تحفظ د پارهه جناب سپيڪر! مونڙهه حڪومت تهه وايو چي تاسو راپاخئي، مونڙهه درسرهه ٽول يو، تاسو آواز اوچت ڪري، مونڙهه درسرهه آواز اوچتوڙ، كهه تاسو آواز نهه اوچتوڙ نو بيا درتهه دا وايو چي بيا بهه اپوزيشن راوغي، بيا بهه مونڙهه ٽول راوغي (تالياں) سرڪونو بهه بندوڙ، بيا بهه ستاسو نهه بهه پڪيني هم ٽپوس ڪوڙ او د وفاقي حڪومت نهه بهه هم ٽپوس ڪوڙ چي بههئي داسي قسمهه منصوبي او داسي قسمهه زمونڙهه د صوبي چي استحصال ڪيري، نور دهه نشو

برداشت کولی۔ جناب سپیکر! داستاسو پہ وساطت، د دې فورم پہ وساطت یو
 خل بیا وفاقی حکومت ته وایم، وفاق ته وایم، استیبلشمنٹ ته وایم چې بس دے،
 او اوسہ پورې چې موخہ کړی دی، هغه پہ خپل ځانې، نور چې دے نور پہ دې
 پښتنو باندي رحم او کړی، نور پښتانه د دې متحمل نه دی چې ستاسو د دې لوبو
 حصہ جوړه شی۔ کہ اوس څوک زمونږہ مفاداتو باندي مونږ سرہ خبرہ کوی،
 زمونږہ د خاورې پہ مفاداتو مونږ سرہ خبرہ کوی، زمونږہ د قوم پہ مفاداتو مونږ
 سرہ خبرہ کوی نو مونږہ به ورسره خبرې کوؤ، کہ نہ وی نو کہ دغې نہ د هغې نہ
 بیا مونږہ نور د چا د لوبو حصہ نشو جوړیدے، د چا د پارہ استعمالیدے نور نشو
 جناب سپیکر! نور چې دے نور به د خپل حقوقو د پارہ پخپلہ به راپاخو به او پخپلہ
 به دا حقوق گټو جناب سپیکر۔

جناب سپیکر: شکریہ جی، شکریہ جی۔ میں ایک وضاحت کروں، پھر میں آپ کو موقع دیتا ہوں۔ ایک تو یہ
 ہے کہ آج ہماری ایک Detailed meeting ہوئی ہے جس میں تقریباً تمام پارلیمانی لیڈرز موجود تھے
 اور ان کے نمائندے بھی موجود تھے اور اس میں ہم نے کچھ Understanding بنالی ہے اور وہ
 ریزولوشن تیار ہو رہی ہے، وہ ریزولوشن بھی آجائے گی، اس میں ہم نے ایک پارلیمانی جرگہ بنایا ہے جس
 کو چیف منسٹر ہیڈ کریں گے اور جس میں پارلیمانی لیڈرز اور ہم نے اپوزیشن کی طرف سے دو لوگ اضافی
 لیے ہیں، ایک میڈم انیسہ زیب اور ایک جعفر شاہ صاحب، اور اس میں حکومت کی طرف سے ہم نے دو
 لوگ جو جس میں کریں گے ایک عاطف خان اور شاہ فرمان، تو ہم اس کو ایک Regularly base پہ
 چیک کریں گے اور دوسری بات یہ ہے کہ اگر آپ سکندر خان! اس کو باقاعدہ ڈیبٹ کیلئے وہ کرنا چاہتے ہیں تو
 میں ہاؤس کے سامنے لانا چاہتا ہوں تاکہ باقاعدہ اس پہ ایک Proper debate ہو جائے۔۔۔۔۔

جناب سکندر حیات خان: اس پہ ہماری ایک متفقہ آواز جانی بھی چاہیے جناب سپیکر!

جناب سپیکر: تو میں اس کو ہاؤس کے سامنے رکھتا ہوں۔ اچھا اس میں اس Topic پہ میں ابھی آپ کو
 مطلب چونکہ ریزولوشن بھی اس پہ آرہی ہے تو میں ابھی اس کے اوپر موقع دیتا ہوں۔ حبیب الرحمان
 صاحب کر لیں گے پھر۔۔۔۔۔

جناب حبیب الرحمان (وزیرزکو اوق): جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جی جی، حبیب الرحمان صاحب۔

وزير زکوات: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ شکرية جناب سپيکر۔ زه تاسو ته خراج تحسین پیش کوم چې تاسو د کوم اجلاس حواله ورکړه، شیرپاؤ خان چې کومه نشاندهی اوکړه، سحر د ټولو پارلیمانی پارټو د لیډرز دغه وه، زه د عنایت الله چونکه غیر حاضر وه، هغه ما ته ټیلیفون کړه وو، هغه اجلاس کښې شریک شوه وو، نو زه خو تاسو ته خراج تحسین پیش کوم چې دا اوس کرنټ ایشوز دی، کوم هغوی باندې سیر حاصل بحث مخکښې شوه دے، د شیرپاؤ خان شکرية ادا کوم چې هغه د موقعې دا نزاکت او پیژندو او بیا به ده موشن په داسې موقع باندې راوړو چې دا کرنټ ایشو ده په ملک کښې، خبرې یعنی سکندر شیرپاؤ خان ډیرې زیاتې خبرې اوکړې او دا د دې فورم او د دې اسمبلۍ، د دې August House حق دے چې د فیډرل گورنمنټ سره زمونږ کوم ایشوز دی، د هغوی سره Related هغه مونږه ډسکس کړو خو مسئله اصلی چې کومه ده، عملی اقدامات به مونږ له څه کول غواړی، دا کوم ایشوز چې مونږ ته مخامخ دی، ده د یو لیډر په حیثیت خپل حق ادا کړو خو مونږ له Practically هغه کوم کار کول پکار دی چې مونږ دا ایشوز، د فیډرل گورنمنټ سره Related issues چې دی، دا مونږه د هغوی سره Take up کوو۔ ما نن سحر هم په دیکښې تجاویز پیش کړی وو، زه اوس هم بیا هغه خپل تجاویز پیش کوم، د فیډرل گورنمنټ سره زمونږه یو ایشو چې کوم ده د نټ هائیدل پرافټ ده، دویمه خبره د چائنا د پریزیډنټ Recent دوره ده پاکستان ته، دریمه خبره زمونږه چې کوم ده، هغه د آئل اینډ گیس د راتلټی مسئله ده، څلورمه مسئله زمونږه چې کوم ده، هغه د واپدا سره Related ده۔ دا څلور ما تجاویز سحر پیش کړی وو چې مونږ له څه پکار دی۔ د ټولو نه اول خو مونږ ته Full تیاره پکار دے، دا په ډیپټ کښې یعنی یو د جلسو تقریرونه وی، یو د اسمبلۍ په هاؤس کښې دننه هغه تجاویز ورکول دی چې Practically هغه Visible بنکاری چې هغه عملی طور مونږ تهوس اقدام اوکړو، لکه په نټ هائیدل پرافټ باندې چې مونږ کله د ایم ایم اے په دور کښې کیس لراؤو نو مونږه ټول اپوزیشن لیډران زمونږ چې د دې صوبې چې وو، زمونږه سابقه وزراء خزانه چې څومره وو، مونږ ورپسې کورونه ته تلې وو، هغوی مو Invite کړی وو او د هغوی د پاره مونږ Full تیاره کړه وو، زما جی

ورومبئی خبره خو دا ده چې کرنټ ایشو زموږ هم چې کوم ده، هغه د چائنا د پریزیدنټ Recent دوره ده پاکستان ته، یا کوم راهداري Corridor چې دے، په دیکبني Initially چې کوم لائن وو نو هغه څنگه چې د هغه نه شروع شوې وه، د بلوچستان نه او داسې راغلې وه او سیدھا په فاتا او په دغه خنجراب ته رسیدلې وه، دا ورومبئی د هغوی چې کومه نقشه ده او بله په مشرقی هغه باندې چې کوم دے نو ملتان او په هغه طرف باندې تلے دے۔ موجوده وخت کبني چې کوم هغوی، یعنی زما ورور چې اووئیل دا موجوده صورتحال داسې دے چې د پنجاب وزیر اعلیٰ چائنا ته لار شو او هلته ئے دا دغه کولو چې دا گنې وزیر اعظم دے او د دې چائنا د پریزیدنټ دا دوره ئې هائی جیک کرې ده، دا ئې صرف پنجاب ته محدود کرې ده۔ زموږ حق هغه چې کوم دے نو په دې باندې دے چې چونکه دا خو د گورنمنټ آف پاکستان دوره وه او په دیکبني Initial کوم سټیج او کوم لائنونه هغوی Draw کرې وو، پکار وه چې په هغې باندې من و عن خوزما دا دغه دے چې ورومبئی مونږه یو ایکسپریټس کمیټی جوړه کرو، یعنی مونږه خو ایکسپریټس نه یو، چې هغوی بالکل په دې دغه باندې پوهیږی او هغه یو جامع رپورټ تیار کرې ځکه چې په دې لائنونو باندې به هغه انډسټریل سټی جوړیږی، په دې باندې به هسې هم بنارونه جوړیږی، په دیکبني به ډیر لوئې هغه جوړیږی د ډیویلپمنټ، ورومبئی په دې باندې دا کار او کرې چې هغه خپل حق یعنی مونږه Practically دا ثابت کرو د نقشې په بنیاد، د سائنس اینډ ټیکنالوجی په بنیاد، د یو ایکسپریټ په بنیاد هغوی ته یو دغه Draw کرو چې دا زموږ حق دے، تاسو Initially دا لائن چې کوم دے Draw کرے وو او دا لائن وفاق د طرف ته لار شی، د دې د پاره ایکسپریټس کمیټی پکار ده۔ دویمه کمیټی د نټ هائیډل پرافټ، نټ هائیډل پرافټ زموږه چې کوم دے، مونږه د ایم ایم اے په وخت کبني 110 بلین روپئی گټلے وو او په هغه فیصله کبني دا لیکلې شوی وو چې هر سال به Economically 10% increase په نټ هائیډل پرافټ کبني کیږی، هغه اوسه پورې Increase نه دے شوی، بهر حال گزشته حکومت له 110 بلین کبني 85 بلین روپئی ورکړے شوې دی، هغه باقی پیسې زموږه چې کوم دی، هغه 25 بلین هغه Intact دی، هغه هغوی څه دغه نه کوی، دا مونږ له پکار دی

چي کوم کار مونږ داسي ڪري ٿو ۽ ڇي مونږ ٽول ڊاپوزيشن ليڊران، دا دويمه ايشو ده زمونڙه، دريمه ايشو زمونڙه ڊائل اينڊ گيس ڊ رائٽي خبره ده. ڊي ڊ پار هه ايڪسپريٽس پڪار ڊي او دهغي قانوني جائزه پڪار ده چي دا کيس مونڙه هم تيار ڪرو. څلورم کيس زمونڙه دهغه ڊ واپڊي سره چي کوم دلته ڪيني زمونڙه ڊ ڪور ڪلي خبري هم ڊي او په هغي ڪيني ڊ پروڊ ڪشن او دهغي خبري ڊي چي دا مونڙه ٽول ڪوؤ، بيا به دهغه تيار ڪرو، جامع څلور وار هه سڪيمونه مونڙه تيار ڪرو او بيا مونڙه نيشنل ليڊرز آف ڪي پي ڪي، گوره غته خبره جي بنيادي دا ده چي نيشنل ليڊرز په ڪي پي ڪي ڪيني ڊ ٽولو نه زيات ڊي، دلته ڪيني فضل الرحمان مولانا صاحب ڊي، دلته شيرپاؤ خان ڊي، دلته اسفنديار ولي ڊي، دلته چي کوم ڊي نو سراج الحق ڊي، دا زمونڙه نيشنل ليڊرز ڊي چي دا خلق به مونڙه په اعتماد ڪيني واخلو، مونڙه پسي ورشو، دا مونڙه ڊ خان سره چي کوم ڊي نو تيار ڪري او ڪرو، جامع تيار ڪري او ڪرو، ڊي څلور سڪيٽرو ڪيني تيار ڪري او ڪرو او دا خلق زمونڙه مخڪيني شي او مونڙه ورسره داسي يعني سحر تاسو کومه مهرباني ڪري وه او چيف منسٽر صاحب او تاسو هغه دواڙو Joint preside ڪري وونوما هلته هم دا تجويز پيش ڪري و، نو اوس دا خبره ڊ تقريرونو يواڳي نه ده، پريڪٽيڪل اقدامات ڪول غواڙي او زمونڙه په ڊي صوبه ڪيني بنه قابلان ليڊران ڊي چي دا مونڙه ڊ خان سره ملگري ڪرو، دوئي زمونڙه مخڪيني شي، مونڙه ورسره شو او دا خپل کيس فيڊرل گورنمنٽ ته مونڙه وڙانڊي ڪرو، ان شاء الله تعاليٰ به په ڊيڪيني برڪت و اچوي گني دا وخت ڊ دهغه خبرو نه ڊي چي لکه مونڙه خبري ڪوؤ خو عملي اقدامات ڊ پار هه، زما عرض ڊي چي عملي اقدام مونڙه او ڪرو، ان شاء الله په ڊيڪيني به برڪت الله تعاليٰ و اچوي او دا ٽول دهغه به چي کوم ڊي نو مونڙه هغه ڪوؤ. ڊي خلاصه زما دا ده چي زمونڙه ڊي څلور غٽ ايشوز ڊي Related to Federal Government او ڊي ڊ پار هه ڪميٽي خپل Expert opinions، سيڪريٽري لاءِ واخلئ، سيڪريٽري فنانس واخلئ، بنه لوئي خلق بيوروڪريٽس پڪيني وي او په هغي ڪيني زمونڙه ليڊران به هم وي او دا مونڙه دهغه تيار ڪرو او دا مونڙه فيڊرل گورنمنٽ ته وڙانڊي ڪرو ان شاء الله ڊ مسئلي حل دا ڊي او ڪه په ڊي پسي مونڙه وڙانڊي شو بيا زمونڙه وڙانڊي، مونڙه ٽول هميشه

د پارہ، دا یو جرگہ ده، د پښتنو طریقه دا هم ده، غټ صفت دا دے چې دا مونږه په دیکښې اپوزیشن او په دیکښې تریژری نشته، دا مونږ ورونږه یو، د دې صوبې د حقوقو د پارہ په یو پیج یو، په یو دغه باندې یو ان شاء اللہ چې دا مونږ او کرو نوان شاء اللہ دا مسئله به حل شی۔

جناب سپیکر: شکر یہ۔ میں مفتی جانان صاحب کو اور اس کے بعد آپ کو موقع دیتا ہوں۔ مفتی جانان صاحب اور اس کے بعد آپ۔

مفتی سید جانان: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ جناب سپیکر صاحب، زہ ستاسو شکر یہ ادا کوم د وخت را کولو۔ مونږ طرف ته یو متل مشهور دے چې "اوڅه پرنج وهی ذکر ئے مرور وی"، دغې صوبې کښې د مرور و خلقو حکومت دے، دغې صوبې کښې داسې خلق نشته چې هغه دنیا سره وچلیږی، دنیا نه فائده اوچته کړی او دنیا نه څه شے راواخلی۔ جناب سپیکر صاحب، زه ایم پی اے یم، زه به د ایم پی اے په لیول باندې سوچ کوم او تاسو کومې کرسئ باندې ناست یی، دا ډیره غټه کرسئ ده او د دې ډیر غټ لیول دے، دغې صوبې کښې مونږ د پردو خلق ژاړو، زه شهباز شریف ته داد او تحسین ورکوم چې نواز شریف، شهباز شریف خپلې صوبې ته پیسې راوړی، د خپلې صوبې د آبادی سوچ کوی، خپلې صوبې کښې ترقیاتی کارونه کوی۔ جناب سپیکر! زمونږ وزیر اعلیٰ صاحب، زمونږ د منسټرانو، زمونږ د صوبائی اسمبلی زمونږ خود ټولې دنیا سره کچی ده، مونږ چا سره کښینو نه، مونږ چا نه څه شے غواړو نه، چا ته څه ورکوؤ نه، جناب سپیکر صاحب! نور فنډونه خو پریردوه، زه به د تیر فنډونو خبره درته اوکړم، جناب سپیکر صاحب! ما ته ایجوکیشن کښې 15 ارب روپئی راغلې، هغه 15 ارب روپئی ته چرته ولگولې، کوم ځانې کښې ته صرف کړلې، تا ته ډیمونو ته پیسې راغلې، هغه پیسې مونږ چرته ولگولې؟۔۔۔۔۔

ملک قاسم خان څنگ: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: بولنے دیں، بولنے دیں، ته کښینہ۔ جی جی، آپ ملک قاسم صاحب! بیٹھ جائیں، بیٹھ جائیں۔

مفتی سید جانان: ملک صاحب زمونږ مشر دے خو هغه خبره به کوؤ چې کومه حقیقت وی، که دغه سوال د حقیقت نه وی، ته پاڅه زما د تقریر چې خومره خلاف کولې شې، تا ته به زما اجازت وی۔ زه هغه خبرې کوم، زه د پنجاب ترجمانی نه کوم، زه دې دغې اسمبلۍ ممبر یم، زه به د دغې اسمبلۍ حقائق بیانوم۔ جناب سپیکر صاحب، تا ته ډیمونو ته پیسې راغلې، هغه پیسې څه شوې؟ تا ته ایگریکلچر کبني پیسې راغلې، هغه پیسې تا چرته ولگولې؟ تیر شوی اے ډی پی تا چرته خرچ کړله؟ د سخکال یوه نیمه میاشت تا ته پاتې ده، یوه نیمې میاشت کبني ستا 27 فیصد اے ډی پی خرچ شوه، هغه خلق پیسې غواړی چې هغه پیسې خرچ کولې شی، هغوی کبني کمک وی، هغوی کبني طاقت وی، د هغوی سره منصوبې ورسره وی۔ جناب سپیکر صاحب، (تالیاں) زه علی الاعلان دلته دا خبره کوم چې ملگری د په دې نه خفه کیږی که دغه حالت لکه دا کوم روان دے، نن دا بهر اوڅه ستا د دغه حکومت خلاف کیږی، ولې کیږی؟ بیورو کریسی ستا خلاف ده، استاذان ستا خلاف رااوځی، ټولې ادارې ستا خلاف دی، ته سوچ اوکړه چې ولې دا خلق زما خلاف رااوځی، ما کبني څه کمزورئ دی، هغه کمزورئ ځان نه لرې کړه، هغه کمزورئ ځان نه اوباسه، ته به هله حکومتونه چلولے شې۔ جناب سپیکر صاحب! د گیس خبره حبیب الرحمان صاحب اوکړه، ته خود مرکز ژړا خو ژاړې چې مرکز ما ته خپل حقوق نه راکوی، آیا ته جنوبی اضلاع ته هغه حقوق ورکوې چې تا ته تیر شوی بجټ کبني 29 ارب روپۍ درکړی دی، دا ستا د دغې صوبې دویمه حصه ده د بجټ، آیا تا جنوبی اضلاع ته هغه حقوق ورکړی دی؟ که ته د مرکز نه خپل حق غواړے نو جناب سپیکر صاحب! بیا تا ته دا پکار ده چې دغو صوبو ته، دغو ضلعو ته خپل حقوق ورکړې او د دغو اکثر و ممبرانو، د صوابی حقوق دی جناب سپیکر صاحب! د تمباکوانو تا ته معلوم دی، آیا دغه حکومت ورکړی دی ورته، تا ته د بجلی حقوق دی د دې تربیلا ډیم نه هغوی تا ته درکړی دی؟ زه به هله ژاړم، زما ژړا به، هله زما ژړا کبني به قوت وی، زما فریاد کبني به هله قوت وی چې زه کله د خپلو وسائلو منصفانه تقسیم کوم، که ما کبني انصاف نه وی، "کَمَا تَدِينُ تُدَانُ"، لکه څنگه بل چا سره کوې، هم دغه شان به جناب سپیکر! بیا تا سو سره کیږی۔ زه اخر کبني یوه خبره کوم، دا تقریر ختموم،

جناب سپیکر صاحب! د دغی صوبی د حقوقو د پارہ به اپوزیشن مخکینی وی، حکومت به ورپسې وی ان شاء اللہ العظیم د دغی صوبی حقوق به په مشترکہ طور باندې غواړو خوبیا به موهم حکومت ته دا گزارش وی چې بیا ته پخپله په هغې چې کوم دے د وسائلو تقسیم کوې، هغه تقسیم کبني مطلب دے دا بیا انصاف کوہ۔ نن ما ته خود دې صوبې خبره کوې خودا خودا کوهم د دې ضلعو نمائندگان دلته راغلی دی کنه، دغو پسې هم عام خلق ورپسې دی، لکھونو خلقو ووتونه ورکړی دی، بیا لکه مرکز نه ته کومه گیلہ کوې، بیا به ملک قاسم صاحب! ما ته هم دا حق حاصل وی چې زه بیا تا نه گیلہ اوکرم، زه بیا د وزیر اعلیٰ صاحب نه گیلہ اوکرم، زه بیا د شاه فرمان نه گیلہ اوکرم، زه بیا د لاء منستر نه گیلہ اوکرم جناب سپیکر صاحب! دا حق به بیا ما ته حاصل وی، زه جی ستاسو مشکوریم۔

جناب سپیکر: راجہ فیصل زمان۔

راجہ فیصل زمان: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ آنریبل سپیکر صاحب! اس ایوان میں سب سے پہلے تو ہمارے لئے صوبہ ہے سر اور اس کے بعد کوئی پارٹی ہے، (تالیان) ہمیں اپنے صوبے سے آگے نہ کوئی پارٹی ہے نہ کوئی ادارہ ہے اور جو ہمارے صوبے کے مفاد میں ہوگا، ہم سب مل کر کریں گے اور چاہے مرکز ہے، چاہے صوبہ ہے، صوبے سے بھی ہم اپنا حق مانگتے ہیں اور مرکز سے بھی ہم اپنا جائز حق ضرور مانگیں گے، چاہے ہم جس پارٹی سے بھی تعلق رکھتے ہوں۔ میں اپنی پارٹی کی نمائندگی کرتے ہوئے کہہ رہا ہوں، یہ میں اپنے بھائی کو، سکندر بھائی کو ایٹورنس دیتا ہوں کہ کوئی روٹ چینج نہیں ہوگا، اگر چینج ہوگا تو ان کے ساتھ روڈ پہ میں بھی باہر نکلوں گا، اگر روٹ چینج ہوگا، (تالیان) ہم ان کا ساتھ دیں گے۔ آنریبل سر، اصل میں ہم ایک فوبیا میں پھنسے ہوئے تھے پہلے، اس سے ہم باہر نکل چکے ہیں، دھرنا ختم ہو چکا ہے، ہمیں ایک دوسرے کے ساتھ اچھے Relations رکھنے چاہئیں، اچھے روابط رکھنے چاہئیں اس میں بلکہ فیڈرل گورنمنٹ کے ساتھ اچھے Relations رکھتے ہوئے اپنے جو ہمارے وسائل ہیں، ان سے لینے چاہئیں۔ جو وسائل پی ایس ڈی پی میں آتے ہیں، جو وسائل ہمارے نیٹ ہائیڈل پرافٹ میں آتے ہیں، قانون کے تحت گیس میں آتے ہیں، بجلی کی رائٹس میں آتے ہیں اور جو حق ہمیں وہاں سے ملتا ہے، وہ حق ہمیں یہاں سے ہی تقسیم کرنا چاہیئے۔ یہ آپ کا بجٹ سامنے آرہا ہے، آپ کیا انصاف کریں

گے، وہ بھی سامنے آجائے گا، لہذا میں آپ سب کو کہوں گا کہ جس طرح آپ ہمارے ساتھ کرتے ہیں، بس اوپر اللہ بیٹھا ہوا ہے، اللہ اوپر سے دوسری طرح کر دیتا ہے۔ (تالیاں) آپ جب انصاف کریں گے تو آپ کے ساتھ بھی اللہ انصاف کرے گا۔ میں سر! باوثوق ذرائع سے آپ کو یہ بتاتا ہوں کہ ہمیں اپنے قومی لیڈروں کی سیاست ادھر نہیں کرنی چاہیے سر! ہمیں اپنے صوبے کا سوچنا چاہیے، ہمیں اپنے صوبے کے مفاد کا سوچنا چاہیے، مجھے یہ نہیں سوچنا چاہیے، یہ میرا جو لیڈر اوپر بیٹھا ہے، وہ ناراض ہو جائے گا، مجھے یہ سوچنا چاہیے کہ میرا صوبہ تباہ ہو جائے گا، میرا صوبہ ختم ہو جائے گا، مجھے اپنے صوبے کے بارے میں سوچنا چاہیے، اس میں ہم سب کو اکٹھا ہو کر چلنا چاہیے، میں کسی پہ انگلی نہیں اٹھاتا کہ کس میں کیا کمی ہے، کس نے اچھا کیا، کس نے کیا کیا؟ اگر کوئی چائنیز انویسٹمنٹ پاکستان میں آئی ہے، وہ ایک اچھی چیز ہے، Energy crisis کو ختم کرے گی۔ اس کے حوالے سے میرے بھائی نے کہا کہ کوئی کمیٹی بن جائے، وہ آپ وہاں جا کر Thrash out کریں کہ آپ کے صوبے کے مفاد میں اس میں کیا کیا چیزیں ہیں اور آپ نے جو فیڈرل گورنمنٹ سے لینا ہے، ہمیں آپ اپنا بازو بٹھائیں، ہم بحیثیت مسلم لیگ نواز آپ کے ساتھ ہیں، آپ کا ساتھ دیں گے ہر اس ایشوپہ جس پہ ہمارا صوبہ Hurt ہو رہا ہو، زخمی ہو رہا ہو، ہم اسے زخمی نہیں ہونے دیں گے، اس کا ساتھ دیں گے، اس کے شانہ بشانہ کھڑے رہیں گے۔ ہم کبھی وہ تنقید نہیں کریں گے، جو کمزوریاں ہیں، وہ آپ خود سمجھتے ہیں، ہمیں آپ کو بتانے کی ضرورت نہیں ہے، آپ نے ان کمزوریوں پہ خود قابو ڈالنا ہے اور کس طرح قریب جانا ہے۔ یہ تو کوئی مسئلہ ہی نہیں ہے، آپ چاہیں، آپ وزیر اعلیٰ ہیں ہمارے، ہمارے آئریبل چیف منسٹر جب بھی چاہیں تو وہ وزیر اعظم سے مل سکتا ہے، کوئی ایسی بات نہیں ہے، اچھے Relations رکھ سکتے ہیں سر! ہمیں اپنے فیڈرل لیول کی سیاست کو سائڈ پہ رکھنا ہوگا، ہمیں اپنے صوبے کے مفاد میں سوچنا ہوگا، اس کی بہتری کیلئے سوچنا ہوگا، ہم ان شاء اللہ آپ کے شانہ بشانہ چلیں گے اور ان شاء اللہ جہاں بھی آپ ہمیں آواز لگائیں گے، ہم آپ کے ساتھ کھڑے ہوں گے۔ میں سکندر بھائی کی سب باتوں کو Endorse بھی کرتا ہوں اور میں شکریہ ادا کرتا ہوں مولانا صاحب کا جنہوں نے ہماری پارٹی کے بارے میں اچھے الفاظ کہے۔ شکریہ۔

جناب سپیکر: احمد بہادر صاحب۔

جناب احمد خان بہادر: نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ اَمَا بَعْدُ۔ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ۔ تھینک یو مسٹر سپیکر۔ جناب والا، یرہ اہم

ايشو ده او ډيره ضروري خبره ده، زه شكريه ادا كوم د شيرپاؤ خان۔ مونږه هم
 اے اين پي د وخت د سر نه دا خبره Highlight كړې ده، جناب والا! مونږ هم په
 هر فورم باندې دا خبره كوله او كړې ده۔ جناب والا، مونږ آل پارټيز كانفرنس
 هم راغوبنته و و په اسلام آباد كښې، هغې كښې د مختلف پارټو ملگرو شركت
 كړه و و بشمول ستاسو د پارټي، او هغه وخت هم مونږه دا عهد كړه و و، د دې
 ټولو پارټيو مشتركه قرارداد هم هغه وخت جناب والا! دا راغله و و چې په هيڅ
 صورت باندې دا چې كوم روت دے، په ديكنې مونږه تبديلي نه منو۔ زه د
 جماعت اسلامي د حبيب الرحمان صاحب هم شكريه ادا كوم، مفتي صاحب هم
 ډيره ټهيك خبره او كړه او راجه صاحب خوبيا داسې خبره او كړه چې خدائي مه
 كړه كه چري دا روت د دې زور نه بدليري بل طرف ته ځي نو دوي به مونږ سره
 كښي۔ جناب والا! د ټولو نه زيات Appreciate كوم زه د راجه خبره، حقيقت دا
 دے چې نن ضرورت د دې خبرې دے چې مونږ ټول هاؤس، مونږ ټول پښتانه رايو
 ځائي شو او په دې يوه خبره باندې متفق شو چې مونږ به صرف د دې خپلې صوبې
 د حقوقو دفاع كوؤ، هر قسم حالت چې وي، د پارټي نه بالا تر مونږ د هرې پارټي
 سره تعلق ساتو، مونږ د دې پښتنو نمائندگان يو، دا د پښتنو د ټولو نه لويه جرگه
 ده جناب والا! مونږ له خلقو ووت راكړه دے، مونږ له خلقو مينديت راكړه
 دے، مونږ خلقو دې ځائي ته راليرلي يو صرف د يو مقصد د پاره او هغه مقصد دا
 دے چې مونږ به د دې خلقو د حقوقو د پاره آواز او چتوؤ او مونږ به د دې خلقو د
 حق د پاره جنگيږو جناب والا۔ (ټالیاں) جناب والا، كه تاسو دې ته لږ سوچ
 او كړئ چې كوم زور روت و و، تقريباً شپږ نيم سوه كلوميتره هغه كم و و چې هغه
 انتھائي پسمانده علاقه باندې تيريدو، ميانوالي، بنون، ډيره اسماعيل خان
 باندې تيريدو او بيا به گواد رته تلو۔ جناب والا! اته نهه په دې باندې انډسټريل
 زونزو و و، جناب والا! كه چري دا فيډرل گورنمنټ زما د دې صوبې سره مخلص
 وے او دا Route already كه چري دا په پنجاب باندې وے او په هغې علاقه
 باندې وے كوم چې Already develop دی نو پكار دا و و چې وفاقي حكومت
 هغه زما دې صوبې ته ئے راوړے وے چې نه دا صوبه پسمانده ده، په دې صوبې
 باندې جنگ تير شوه دے، دې صوبې قرباني وركړې ده، د دې صوبې عوامو

قربانی ورکړې ده، د دې صوبې ایم پی اے گانو قربانی ورکړې ده، د دې صوبې وزیرانو قربانی ورکړې ده، د دې صوبې د گلونو په شان ماشومانو قربانی ورکړې ده، جناب والا! حق د دې صوبې کیږی خوا افسوس دا دے، افسوس دا دے چې مونږ سره د میرنې مور په شان سلوک کیږی، خدائے د کړی چې دا خبره غلطه وی خو ما ته داسې ښکاری چې بنگال سره څه شوی وو، د هغوی سره څه شوی وو، هغه نن زما د دې صوبې سره او د دې پښتون قام سره کیږی۔ جناب والا! زما گزارش دا دے چې مونږ ټول که حکومتی پارټی یو او که د اپوزیشن ملگری یو، په دې باندې چې مونږه ټول متفق شو، مونږ د دې د پاره هر قسم احتجاج او کړو، که هغه په اسمبلی کښې وی، که هغه د اسمبلی نه بهر وی، مونږ د د یو څو حلقو د پاره په اسلام آباد کښې چې دهرنا کولې شو جناب والا! مونږ د خپلو پښتنو د پاره هم اسلام آباد کښې دهرنا کولې شو جناب والا، (٣١١)

عوامی نیشنل پارټی ان شاء الله سره د خپلو ممبرانو، سره د خپلو ایم این اے گانو، سره د خپلو سینیترانو، سره د خپلو عوامو به هلته تاسو سره اسلام آباد کښې ولاړ یو۔ زما گزارش دا دے او زما التجاء د وفاقی حکومت نه دا ده د دې خپل هاؤس او د دې صوبې په توسط سره چې مهربانی او کړئ، مهربانی او کړئ د پښتنو په حال باندې رحم او کړئ۔ مونږ ډیر زیات تکلیف کښې وخت تیروؤ، مونږ ډیر زیات تکلیف کښې یو چې څه مصیبت وی، چې څه آفت وی، چې څه وی هغه په مونږ باندې وی او بیا چې کله امداد راځی یا د ترقی خبره وی نو مونږ مکمل طور باندې نظر انداز کیږو۔ جناب والا! زما گزارش دا دے چې دا ټول هاؤس د په یوه خبره باندې متفق شی او زما یقین هم دا دے چې د پنجاب حکومت یا وفاقی حکومت به بیا دومره سترگې نه پټوی، هغوی به هم دا منی چې او واقعی دا پختونخوا د پاکستان حصه ده او که چرې هغوی واقعی دا پختونخوا د پاکستان حصه گنری نو بیا به ان شاء الله مونږ له زمونږ حق را کوی۔ جناب والا! زه ستاسو د ټولو ډیره زیاته شکریه ادا کوم، زه سیکند کوم د سکندر خان ټولې خبرې چې هغوی څه او کړې، بالکل د دې صوبې په حقوقو او د دې باره کښې مکمل تهیک خبره ئے او کړه۔ تهینک یو مسټر سپیکر۔

جناب سپیکر: بیر سطر سلطان، بیر سطر سلطان۔

جناب سلطان محمد خان: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ ڊیره مهربانی سپیکر صاحب، تاسو په یو ډیره اهم ایشو باندې ما له مو موقع را کره چې په دې فلور آف دی هائس باندې خپل مؤقف پیش کړم۔ سپیکر صاحب! زما پارلیمانی لیډر سکندر حیات خان شیرپاؤ صاحب چې کوم ایډجرنمنټ موشن راوړی دے په کومه دې ایشو باندې نو زما په خیال د پاکستان د پاره خو هم خو بیا زمونږ د صوبې د خیبر پختونخوا د پاره دې وخت کبني د ټولو نه کومه چې اهم ایشو جوړیږي لگیا ده او جوړه شوې ده نو هغه هم دا د چائنا چې کوم انوسټمنټ او هغې کبني زمونږه صوبې سره کوم زیاتے شوی دے د وفاقی حکومت د وجې نه، هغه د ټولو نه اهم ایشو ده۔ سپیکر صاحب، نن زمونږ په دې خطه کبني چائنا یو داسې ملک دے چې هغه په بین الاقوامی سټیج باندې راروان دے او لگیا دے د هغې اکانومی ورځ تر ورځه زیاتیږي او نن هغه په دویم نمبر لوټي اکانومی ده د دنیا او سپیکر صاحب، د چائنا پالیسی چې کوم ده موجوده، هغه دا ده چې صرف زمونږه ملک نه خو هغه چې سارک ملکونه او کوم د دې ریجن ملکونه دی نو د انوسټمنټ یو پالیسی د چائنا حکومت جوړه کړې ده او هغه یو لاندک ټرم پالیسی ده، چائنا دا غواړي چې زه په دې ریجن کبني نورو ملکونو کبني انوسټمنټ او کړم نو سپیکر صاحب! دا ډیره بڼه موقع ده، مونږ له هم خپل نیشنل انټرسټ ته کتل پکار دی او ډیره بڼه موقع ده، مونږه ویلکم کوؤ دا چې د چائینیز پریذیدنټ دلته راځي زمونږ ملک ته او مونږ ویلکم کوؤ دا خبره هم چې زمونږه وفاقی حکومت د چائنا حکومت سره Agreements کوي، زمونږ د ملک د بهتری د پاره خو سپیکر صاحب! څنگه چې سکندر شیرپاؤ صاحب خبره او کره نو هغوی د آئین چې کوم Relevant شقونه وو، هغې ته ئے هم ریفرنس ورکړو، سپیکر صاحب! مونږ خو په دې نه پوهیږو چې یو اړخ ته د وفاقی حکومت اعلیٰ عهدیداران هغوی چې کله د دې صوبې، کله نه کله هغوی ته رایاده شی او په دوؤ کالو کبني یو ځل نیم هغوی دوره او کړی نو هغوی دا وائی چې مونږه سلام پیش کوؤ خیبر پختونخوا ته، مونږه سلام پیش کوؤ د خیبر پختونخوا خلقو ته، مونږ سلام پیش کوؤ د خیبر پختونخوا قربانو ته، نو سپیکر صاحب! زما په خیال چې بیا کله داسې موقع راځي چې هغې کبني د ټولو نه زیات Deserve کوي خیبر پختونخوا نو هلته کبني

د دې نه دا پته لگي چې دا صرف نعرې دي، دا صرف خبرې دي او چې کله عملي وخت راشي د دې صوبې د حقوقو نو هغه وخت کبني وفاقي حکومت مونږه Ignore کوي۔ سپيکر صاحب! Agreements او شو، هغه زياته تر Overwhelming چې کوم دي، هغه د پنجاب Specific دي، خيبر پختونخوا هغې کبني Ignore شوه، کوم چې Economic Corridor والا کوم روټ دے، په هغې کبني زمونږ نه زياته تر حصه د هغې اوريجنل پلان نه هغه کټ شوه، سپيکر صاحب! زمونږه دې صوبه کبني او په فاتا کبني او د بلوچستان د پښتنو علاقه کبني ولې دهشتگري ده، ولې حالات خراب دي؟ هغه ځکه چې هلته کبني Backwardness دے، هلته کبني خلق وروستو تلي دي، هغوی ته اقتصادي مواقع نشته دے۔ سپيکر صاحب! مونږه زما په خيال دا ټول هاؤس په دې باندې به متفق وي، دا ټول ليډرشپ په دې متفق وي، مونږه دا مطالبه کوؤ د وفاقي حکومت نه چې چونکه په دې صوبه کبني دومره دهشتگردي او دومره حالات خراب دي، دې خطه کبني دومره حالات خراب دي، مونږه دا مطالبه کوؤ چې په دغې روټ کبني هيڅ قسمه چينج رانشي، د دغې Agreements زياته تر حصه د زمونږ په صوبه کبني او د بلوچستان پښتنه سيمه کبني او د فاتا په ايريا کبني هغه انوسټمنټ اوشي، هله به د دې دهشتگردي نه مونږه خلاصيرو او هله به د دې Backwardness نه هم مونږه خلاصيرو۔ سپيکر صاحب! نن يو ميټنگ او شو چې کوم تاسو او وزير اعلي صاحب چيئر کولو، په هغې کبني مونږ د وزير اعلي صاحب کوم فرياد واوريدو چې کونسل آف کامن انټرسټ کبني زه خبره رااوچتوم، زما خبرې Ignore کيږي، زه نور چې کوم فورمز دي په نيشنل ليول، په هغې کبني زه خبره رااوچتوم هغه Ignore کيږي، سپيکر صاحب! زمونږه د حکومت نه ډيري گيلې دي، زمونږه د حکومت سره ډير زيات اختلافات دي، سياسي طور به هم وي او څنگه چې دا صوبه چليږي او کومه پاليسي جوړه ده، د هغې مطابق به هم وي خو دا وخت د هغې گيلو نه دے، زه دا ايشورنس په دې هاؤس کبني ورکوم چې کله د صوبې د حقوقو خبره راغله نو که د پراونشل گورنمنټ هم Shortcomings دي، هغه به مونږه بل اجلاس به هم راځي، بل وخت به هم راځي، په هغې کبني به هغه مونږه پوائنټ آؤټ کوؤ خو نن مونږه دا خبره

خُڪه واضحه طريقي سره ڪول غوارو ڇڏي د صوبي د حقوق د پاره دا حڪومت د راپاڻي، ڪه دا حڪومت فورمز استعمالوي، ڪه دا حڪومت عدالت ته ڃي، دا حڪومت پڪار دا ده ڇي ڇنگه احمد خان بهادر صاحب اووئييل ڇي دهرنا د نور ايشوز ورڪولپي ڪيڙي نوپه دي ايشو باندي دهرنا راڻي او ڪه احتجاج راڻي، زه دا ايشورنس ورڪوم ڇي ان شاء الله د دي اپوزيشن يو يو ممبر به راپاڻي او د دي حڪومت سره به اوڊريڙي، د صوبي د حقوقو د پاره به هغوي جنگ هم ڪوي او د صوبي دا حقوق به ان شاء الله حاصلوي هم، دا زه ايشورنس ورڪوم- سڀيڪر صاحب، مونڙ له دا پڪار دي ڇي ڇنگه سڪندر شيرپاڻو صاحب اووئييل، مونڙ له دا پڪار دي ڇي دي نازڪ وخت ته مونڙ اوگورو، د صوبي دي حالاتو ته اوگورو، زمونڙ د صوبي خلق دا محسوسوي ڇي زمونڙ سره زياتي ڪيڙي او مونڙه د دي فيڊريشن نه خدائي مه ڪره مونڙ خلق لڙي ڪوي لڳيادي، الله تعاليٰ د هغه وخت راولي نه، خدائي د هغه حالات راولي نه خو ڇنگه ڇي دلته اووئييلي شو ڇي د بنگله ديش مثال مونڙ ته مخي ته پروت دے، نن دا واضحه خبره ڪوڙو ڇي د خپل حق د پاره به راپاڻو، د خپل حق د پاره به جهڳڙه ڪوڙو او دا خپل حق به ان شاء الله د وفاق نه اخلو او ڪه نه وفاق هم دغه شان دا خپله هٿ دهرمي جاري اوساتله او د دي صوبي سره ئي دا زياتي جاري اوساتونو دا بيا د دي هاڻس د دي فلور نه يو يو ممبر پاڇيدو او زه هم دا خبره ڪوم ڇي بيا به هغه حالات جوڙيڙي ڇي هغه به بيا وفاق خدائي مه ڪره، خدائي مه ڪره هغه به بيا نشي ڪنٽرول ڪولپي- د دي د پاره پڪار دا دي ڇي بس ڪڙي، دي صوبي له خپل حق ورڪڙي، بس ڪڙي د دي صوبي دي خلقو له خپل حق ورڪڙي، د دي صوبي دي حالاتو ته اوگوري، د دي صوبي دي قربانو ته اوگوري، دي له خپل حق ورڪڙي، هسي نه ڇي داسي حالات جوڙشي ڇي هغه بيا تاسو ڪنٽرول ڪولپي نشي- ستاسو ڊيره مهرباني-

جناب سڀيڪر: جي شيراز خان-

جناب سڀيڪر: جي شيراز خان- ميڊم! آپ کي تياري برابر ڇي؟

محترمہ انيسه زيب طاہر خيلي: جي-

جناب سپیکر: اچھا، بس اس میں آپ اٹھیں گی، اس کے بعد عاطف پھر ریزولوشن اس کے بعد وہ کر لیں۔
چلو وہ بات کر لیں پھر اس کے بعد۔

جناب محمد شیراز: شکریہ جناب سپیکر۔ جناب سپیکر! کوم ایشو باندھی دا تھول ہاؤس لگیا دے ہر یو پارٹی خپل مؤقف بیانوی، زہ خو دہی تہ حیران یم چہی زما یو Colleague د دہی نہ مخکبھی پاخیدو، وئیل ئے چہی زہ بہ دھرنا ورکوم، زہ بہ دا کومہ خو زہ صرف دہی ورونرو نہ، دیکبھی پہ دہی ہاؤس کبھی بنہ بنہ خلق راغلے دے، بنہ معتبر معتبر خلق راغلے دے او ہمیشہ د پارہ نعرہ ئے لگولہی دہ، چا د پبنتون بیلٹ او چا بہ دا خبرہ کولہ چہی مونرہ بہ د بجلئی سوچ بہ راؤرو او د حقوق د پارہ، دغہ شان د انصاف او د میرٹ خبری خو کبھی خو زہ د دہی ہاؤس نہ دا تپوس کوم چہی چائنا راہداری چہی کومہ دہ، بلہ ورخ چہی کوم مشترکہ اجلاس وو، ہغہ زہ خو ورومبے صرف دہی ہاؤس تہ دا وایم چہی پہ ہغہی کبھی پی ایم صاحب کوم Statement ورکھے دے او د چین صدر چہی کوم Statement ورکھے دے، ہغہی کبھی دا دی چہی دا راہداری او داروٹ چہی کوم دے د خلورو صوبو نہ بہ ئی، کہ ہغہی کبھی ستاسو شک وی نو ہغہ سی دی تاسو را او غواری خو ہسپی د نمبر جو رولو د پارہ چہی صوبہ، صوبہ، حقوق، حقوق، زہ خو تاسو نہ دا تپوس کومہ چہی دا کوم زما محترم ورونرہ دی، دوئی پرون لکہ د بجلئی ہغہ سوچ بہ ئے دلته راؤرو، د پبنتون د ہغہ د پارہ دومرہ نعرہ ئے لگولہی خو زہ صرف دا سوال کومہ چہی کوم د غریب د پارہ، کوم ریرہئی والا د پارہ چہی چا د پارہ د ہغہ انصاف خبری کولہی، ہغہ ریرہئی والا او ہغہ تانگہی والا خو ہم ہغہ خائے کبھی دے او ہغہ خلق زمونرہ د محلاتو تیرا وخی نو دا کوم خائے نہ لکہ راغلی دی، د دوئی خپل وخت کبھی د علاقہی امن، د ہغہی علاقہی سکون چہی کوم دے، کوم خائے تہ رسولے دے۔ دغہ شان زما ورونرہ دا خبرہ کوی چہی میرٹ، مونرہ لہ مرکز خپل حق نہ را کوی، زہ د صوبائی گورنمنٹ نہ دا تپوس کومہ چہی آیا تاسو دہی ہاؤس کبھی مختلف پارٹو نہ دا ممبران راغلی دی، تاسو ہغوی لہ خپل حق ورکھے دے؟۔۔۔۔

جناب سپیکر: محمود خان! محمود خان! پلیز، پلیز کبھی نہ پہ خپل خائے باندھی، محمود خان، پلیز جی۔

جناب محمد شیراز: چچی کوم ممبران راغلی دی، ستاسو دا کوم چچی حکومت موجودہ حکومت دے، زما د دے نہ دا سوال دے چچی دوئی د انصاف او د میرٹ خبرہ کوی، آیا دوئی د انصاف او د میرٹ خیال ساتلے دے؟ خپل گریبان کبھی د ہریو سرے اوگوری چچی د چا خومرہ لاس رسیدلے دے، ہغہ خپل دومرہ د ہریو ملگری سرہ، ہریو Colleague سرہ لکہ ہغہ زیاتے کرے دے، لکہ نن وخت چچی خنگہ تہ د ہائیدل پرافت خبرہ کوہی چچی مونبر لہ مرکز حق نہ را کوی، زہ خو وایم چچی ہدیو در ئے نکری درلہ، ولہی تاسو لہ در کوی؟ خکہ تہ ہم زما پہ حقوقو باندی ناست ئی، تہ زما۔۔۔۔

جناب سپیکر: شکریہ، شکریہ شیراز خان۔ شکریہ، شکریہ شیراز خان۔ عطف خان! پلیز۔

جناب محمد شیراز: زما حقوقو مو دغہ کوی دی۔۔۔۔

(شور)

جناب سپیکر: بیٹھ جائیں، آپ بیٹھ جائیں پلیز۔ یہ طریقہ نہیں ہے، یہ طریقہ نہیں ہے، یہ کوئی حجرہ نہیں ہے۔ راجہ صاحب! راجہ صاحب! یہ حجرہ نہیں ہے، اس کو تھوڑا سمجھادیں، یہ کوئی حجرہ نہیں ہے کہ کوئی Opposite، یہ حجرہ نہیں ہے۔ عطف خان! پلیز اپنی ریزولوشن پیش کریں۔

جناب سکندر حیات خان: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: سکندر خان، سکندر خان، پلیز۔

قاعدہ کا معطل کیا جانا

جناب سکندر حیات خان: جناب سپیکر، سحر چچی ستاسو کوم میتنگ شوے وو سر! او پہ ہغی کبھی تول پارلیمانی لیڈرز او زمونبر د طرف نہ انیسہ بی بی راغلی وہ او تول دغہ شامل شوی وو، ہغی کبھی تاسو فیصلہ کوی وہی او د ہغی مطابق ستاسو خہ ریزولوشنز راغلی دی نو د ہغی پیش کولو د پارہ زہ د Rule 124 د Suspension د 240 لاندی ریکویسٹ کوم سر۔

Mr. Speaker: Is it the desire of the House that rule 124 may be relaxed under rule 240, to allow the honourable Members to move their resolutions? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. Sikandar Khan!

قراردادیں

جناب سکندر حیات خان: جناب سپیکر! دا مشترکہ قرارداد دے جناب سپیکر چھی کوم بانڈی د عطف خان دستخط ہم دے، د حبیب الرحمان خان دستخط دے، د منعم خان دستخط دے، د محمد علی شاہ باچا صاحب دستخط دے، د مفتی جانان صاحب، شاہ فرمان صاحب، راجہ فیصل زمان صاحب، احمد بہادر خان، انیسہ بی بی او زما پرپی دستخطونہ دی جی، دا دے:

یہ صوبائی اسمبلی وفاقی حکومت کی وزارت پٹرولیم و قدرتی وسائل سے مطالبہ کرتی ہے کہ وہ آئین پاکستان کے آرٹیکل (b) (1) 161 پر عملدرآمد کیلئے خام تیل پر فیڈرل آئل ایکسائز ڈیوٹی نافذ کرنے کی خاطر فی الفور نوٹیفیکیشن جاری کرے تاکہ آئل اینڈ گیس ریگولیٹری اتھارٹی اسے پٹرولیم مصنوعات کی قیمتوں کے فارمولا میں شامل کرے جس کے بعد وفاقی حکومت دیگر تمام قانونی تقاضے اس آئینی شق پر فوری طور پر عملدرآمد کرے۔

اسمبلی یہ بھی مطالبہ کرتی ہے کہ آئین پاکستان کے آرٹیکل 158 کے تحت صوبہ میں پیدا ہونے والی قدرتی گیس کو حکومت خیبر پختونخوا کی صوابدید پر فراہم کیا جائے تاکہ وہ اپنی طے کردہ ترجیحات کے مطابق استعمال کر سکے جس سے صوبہ بہتر ترقی کی جانب گامزن ہو سکے گا۔ علاوہ ازیں 100 ملین کعب فٹ گیس بھی پرائیویٹ پاور انفراسٹرکچر بورڈ (PPIB) کے حوالہ کرنے کی بجائے صوبائی حکومت کے حوالہ کی جائے تاکہ وہ 800 میگاواٹ کے تھرمل پاور پلانٹ لگا کر بجلی پیدا کر سکے جو کہ صوبہ میں لوڈ شیڈنگ سے چھٹکارہ حاصل کرنے کیلئے انتہائی اہم ہے۔

اسمبلی یہ بھی مطالبہ کرتی ہے کہ برآمد کردہ قدرتی مائع گیس یعنی Imported LNG میں سے 14.82% کے حساب سے حکومت خیبر پختونخوا کو فراہم کیا جائے جو کہ صوبے کا حق ہے تاکہ صوبہ میں ترقی کی رفتار کو تیز کر کیا جاسکے۔

اسمبلی یہ بھی مطالبہ کرتی ہے کہ وفاقی حکومت سوئی ناردرن گیس پائپ لائنز کے ادارے کو فوری احکامات صادر کر کے اور صوبہ میں گیس کی میٹرز کی تنصیب کو یقینی بنائے، خاص طور پر کرک، کوہاٹ اور ہنگو کے اضلاع کیلئے یہ انتہائی ضروری ہیں۔

Mr. Speaker: Ji, Atif Khan! Next resolution.

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی و ثانوی تعلیم): اول داد دغہ شی جی نو بیبا۔۔۔۔۔

The motion before the House is that the جناب سپیکر: اوکے، نمبر بائی نمبر اس کو۔ joint resolution, moved by the honourable Member, may be adopted? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The resolution is adopted unanimously. Atif Khan.

وزیر برائے ابتدائی و ثانوی تعلیم: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ جناب سپیکر صاحب! داہم یو مشترکہ قرارداد دے۔ زما نوم دے، د ہغی نہ پس سکندر خان شیرپاؤ صاحب، حبیب الرحمان صاحب، منعم خان صاحب، سید محمد علی شاہ باچا، مفتی جانان صاحب، شاہ فرمان صاحب دے، راجہ فیصل زمان، جناب احمد بہادر خان او محترمہ انیسہ زیب صاحبہ طاہر خیلی۔

یہ اسمبلی وفاقی حکومت کی توجہ اس اہم معاملہ کی طرف مبذول کرانا چاہتی ہے کہ صوبہ خیبر پختونخوا کے پن بجلی خالص منافع کی مد میں Capped شدہ رقم کی مکمل ادائیگی تاحال نہیں کی گئی جس میں اس کے بقایا جات اور مارک اپ کی وہ رقم بھی شامل ہے جو کہ بقایا جات کی عدم ادائیگی کے باعث لگائی گئی۔ یہ اسمبلی مطالبہ کرتی ہے کہ مذکورہ رقم صوبہ کو فی الفور ادا کی جائیں تاکہ آنے والے سالانہ بجٹ کی ٹھوس منصوبہ بندی کی جاسکے۔

یہ اسمبلی وفاقی حکومت سے مزید مطالبہ کرتی ہے کہ پن بجلی اور دیگر ذرائع سے لگنے والے بجلی کے منصوبوں کیلئے ریاستی ضمانت یعنی Sovereign guarantee فراہم کرے تاکہ صوبہ میں بجلی منصوبہ جات کیلئے بیرونی سرمایہ کاری ممکن ہو سکے۔

یہ اسمبلی وفاقی حکومت سے مزید مطالبہ کرتی ہے کہ صوبہ میں بیشتر پن بجلی کے منصوبہ جات کی فیڈ بیلٹی رپورٹس بھی تیار ہیں جن کو چین پاک اقتصادی راہداری (CPEC) میں شامل کیا جائے تاکہ ملک میں سستی بجلی کی فراہمی یقینی بنائی جاسکے۔

(تالیاں)

Mr. Speaker: The motion before the House is that the joint resolution, moved by the honourable Member, may be adopted?

Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The resolution is adopted unanimously. Madam Anisa Zeb.

محترمہ انیسہ زیب طاہر خلیلی: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ شکر یہ جناب سپیکر۔ جناب سپیکر! یہ مشترکہ قرارداد ہے جسے میرے علاوہ جناب عاطف خان صاحب، جناب سکندر شیرپاؤ صاحب، جناب حبیب الرحمان صاحب، جناب منعم خان صاحب، سید محمد علی شاہ باچا صاحب، مفتی جانان صاحب، جناب راجہ فیصل زمان صاحب اور جناب احمد بہادر خان صاحب نے پیش کی ہے۔

یہ اسمبلی وفاقی حکومت سے مطالبہ کرتی ہے کہ صوبہ خیبر پختونخوا میں وفاقی ترقیاتی منصوبہ جات (PSDP) میں خاطر خواہ اضافہ کیا جائے جبکہ سال 2014-15 کیلئے بقایا 83% رقم کو بھی فی الفور جاری کیا جائے تاکہ یہ منصوبہ جات بروقت مکمل کئے جاسکیں۔
اسمبلی یہ بھی مطالبہ کرتی ہے کہ مذکورہ بالا ترقیاتی رقم کو Non-lapsable قرار دیا جائے تاکہ صوبہ کی ترقی متاثر نہ ہو۔

Mr. Speaker: The motion before the House is that the joint resolution, moved by the honourable Members, may be adopted? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The resolution is adopted unanimously. عاطف خان! جی یہ تین ریزولوشنز تھیں؟

وزیر برائے ابتدائی و ثانوی تعلیم: جی تین ریزولوشنز تھیں۔

جناب سپیکر: تین۔

وزیر برائے ابتدائی و ثانوی تعلیم: یو بل ہم دے، یو د انیسہ بی بی وو، یو زما وو او یو د سکندر خان وو نو درپی وو کنہ او دریوارہ او شول۔

جناب سپیکر: درپی۔

ایک رکن: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جی جی۔ عاطف خان! چلو آپ اس کے اوپر بات کر لیں، اس کے بعد آپ۔

وزیر برائے ابتدائی و ثانوی تعلیم: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ ایک تو اس سے پہلے ڈسکشن ہو چکی ہے جو معزز ممبران نے کی، China Pakistan Economic Corridor کے حوالے سے ہم نے Officially کہا ہے کہ جی یہ روٹ چینج ہوا ہے، اس کا ہمیں Officially بتایا جائے لیکن اس پر ابھی تک ہمیں Officially کوئی Proper presentation نہیں دی گئی جس میں ہمیں یہ بتایا جائے کہ جی پہلے یہ تھا اب یہ ہو گیا ہے، سنی سنائی باتیں ہیں اور اس میں یہی آرہا ہے کہ جی یہ جگہ پہلے ڈالی گئی تھی، یہ اب نکالی گئی ہے، یہاں سے جا رہا تھا، تو ہم نے وفاقی حکومت کو بولا بھی کہ اس کا آپ ہمیں Proper، بلکہ میں تو یہ چاہتا ہوں کہ ہمارے پورے یہ جتنے پارلیمنٹری لیڈرز ہیں، ہم نے آج جو میٹنگ کی، اس میں ایک جگہ کی شکل میں ساری پارٹیز کو ملا کے ہم ان کے پاس جائیں گے اور ان کو بولیں گے کہ ہمیں بتایا جائے کہ اصل میں کیا ہوا ہے؟ کیونکہ ابھی تک ہمیں Officially، میں آپ کو بتا دوں کہ Officially ہمیں ابھی تک کوئی اس کی ڈیٹیل نہیں بتائی گئی۔ ایک تو یہ مسئلہ ہے ضروری، جس میں آپ بھی ان شاء اللہ تعالیٰ اپنا کردار ادا کریں گے اور ہمارے باقی جتنے پارلیمنٹری لیڈرز ہیں، ان کی آج صبح میٹنگ ہوئی بھی ہے، چیف منسٹر صاحب بھی تھے، مزید اس میں ہم کارروائی کریں گے اور اس کے علاوہ جو باقی کچھ چیزیں تھیں جو وفاقی حکومت سے Related ہیں جو کہ قرارداد کی شکل میں آئی بھی ہیں، مثال کے طور پر یہ میں آپ کو گیس کی بات بتاؤں گا جو کہ یہ 100 MCF ہے، یہ ہماری Requirement سے زیادہ ہے، ہماری Requirement سے زیادہ ہے اور چونکہ آرٹیکل 158 کے تحت یہ ہمارا حق بنتا ہے کہ پہلا Right ہمارا ہے اس کو استعمال کرنے کا، ہم یہ چاہتے ہیں، پلان ہمارا یہ ہے کہ ہم اس گیس کو پاور جنریشن کیلئے استعمال کریں اور وہ گیس اگر ہمیں ملتی ہے تو اس سے ہم 800 میگا واٹ بجلی جنریٹ کر سکتے ہیں اور وہ بھی ان شاء اللہ تقریباً دو سال میں یہ ہو سکتی ہے، اس سے جنریشن ہو سکتی ہے اور اگر 800 میگا واٹ ہم بنا پائے تو یہ ہماری ٹوٹل صوبے کی Requirement پوری کر سکتی ہے، جو کمی ہے، ہمارے اس صوبے سے لوڈ شیڈنگ ختم ہو جائے گی، تو یہ دو تین دفعہ ہماری میٹنگز ہوئی ہیں، Agree بھی کیا ہے انہوں نے لیکن اس کے بعد پھر کوئی اس میں ڈال دیتے ہیں کہ نہیں جی اس طرح کر لیں، اس طرح کر دیں تو یہ قرارداد کی شکل میں جو چیز آئی ہے، اگر یہ جلدی سے جلدی وفاق ہمیں یہ گیس دے دے جو کہ ہمارا حق ہے اور وہ مانتے بھی ہیں کہ آپ کا حق ہے تو وہ اگر ہمیں مل جائے تو یہ لوڈ شیڈنگ جیسی مصیبت جو ہے، اس سے ہمارے صوبے کی کم از کم جان چھوٹ سکتی ہے۔ اس کے علاوہ پھر جو دوسری قرارداد تھی نیٹ ہائیڈل پرافٹ کے

حوالے سے، وہ چھ ارب روپے کا Cap تھا، ہماری میسٹنگز ہوئیں، Agree بھی کیا انہوں نے، تو جس کو Uncap کرتے ہیں اور جو کہ انتہائی زیادتی ہے، میں پہلے بھی اس پہ بات کر چکا ہوں، تو چھ ارب روپے سے یہ Capped ہیں، بجلی کے ریٹس کہاں سے کہاں چلے گئے ہیں، ڈالر کتنے کا ہو گیا ہے، باقی آپ دیکھ لیں کہ کتنی مزنگائی ہو گئی ہے لیکن ہمارے صوبے کے ساتھ یہ زیادتی ہے کہ 92 (19) سے چھ ارب پہ Cap کیا ہوا ہے کہ جی آپ اتنے ہی پیسے لیں گے، خود بجلی کے ریٹس بڑھا رہے ہیں، Consumers کو بجلی مہنگی بیچ رہے ہیں 92 (19) سے لیکر آج تک، اس وقت شاید ایک روپیہ کا یونٹ تھا آج چودہ روپے کا یونٹ ہو گیا ہے لیکن ہمیں وہی چھ ارب مل رہے ہیں۔ تو وہ انہوں نے ہمارے ساتھ Agree کیا ہے اور جس ریٹ پہ Agree ہوئے ہیں، اس پہ تقریباً یہ پندرہ سولہ ارب روپے تک پہنچ جائے گا لیکن ہم انہیں کہہ رہے ہیں کہ Agree تو کر لیا ہے لیکن اس پہ پراسیس شروع ہو جائے اور وہ پیسے ہمیں ملنا شروع ہو جائیں تاکہ اس سے ترقیاتی کام ہاں صوبے میں ہو سکے۔ پھر ایک اور جو اس کا تھا Sovereign guarantee کا، جتنے بھی یہاں پہ بنتے ہیں پاور جنریشن پلانٹس، ہائیڈل پلانٹس، ایک میگا واٹ تقریباً ڈھائی ملین ڈالر کا تین ملین ڈالر کا کاسٹ کرتا ہے تو آپ خود اندازہ کریں کہ 100 اگر ہو، 200 میگا واٹ ہو تو اس پہ اربوں روپے لاگت آتی ہے۔ جو لوگ یہاں آتے ہیں، وہ کہتے ہیں کہ جی ہمیں، پہلے تو پاور پراجیکٹ ایگریمنٹ ہوتا ہے جو کہ وفاق کے ساتھ انہوں نے کرنا ہوتا ہے، ہم تو صوبے ڈائریکٹ ان سے پراجیکٹ نہیں کر سکتے کیونکہ ٹرانسمیشن لائنز، ٹرانسفارمرز، بجلی کے کھمبے، یہ سارا ڈسٹری بیوشن نیٹ ورک جتنا ہے، یہ تو وفاق کا ہے، تو ہم تو ڈائریکٹ بجلی کسی سے خرید نہیں سکتے، بجلی Obviously وہی خریدے گا، اس پراسیس پہ تقریباً تین سال لگ جاتے ہیں اس میں، نمبر ون یہ۔ پھر نمبر ٹو کہ جو ان کو Sovereign guarantee چاہیے ہوتی ہے، ایگریمنٹ تو کر لیں گے لیکن اگر ان سے ایگریمنٹ کر لیں اور ان کو پھر Payment نہیں ہوتی، جس طرح آپ نے دیکھا ہے کہ کئی دفعہ اس میں لم لیٹ ہو جاتی ہے تو اگر Payment ان کو نہیں ہوتی تو اس کیلئے اس کو گارنٹی چاہیے ہوتی ہے اور وہ گارنٹی جو ہے، وہ صرف اور صرف وفاقی حکومت دیتی ہے، Sovereign guarantee جو ہوتی ہے پریزیڈنٹ آف پاکستان ایشو کرتا ہے، تو ہم نے اس قرارداد میں یہ کہا ہے کہ یہاں جو پاور پلانٹس لگ سکتے ہیں، ان کو بھی اس میں شامل کیا جائے اور وفاقی حکومت اس کی بھی گارنٹی دے تاکہ یہاں بھی انویسٹمنٹ ہو، یہاں بھی بجلی بنے، یہاں بھی خوشحالی آئے اور جو ایک مصیبت ہے لوڈ شیڈنگ کی، وہ بھی حل ہو سکے، یہ کچھ ایسی چیزیں

ہیں کہ جو بہت ضروری ہیں ہمارے اس صوبے کیلئے، Specially گرمی آنے والی ہے اور میں نے پہلے بھی ذکر کیا تھا، جتنے یہاں پر معزز ممبران بیٹھے ہوئے ہیں، ان سب کو، یہ صرف ہم کو مسئلہ نہیں ہوگا، سارے لوگ آئیں گے، ان کے پاس جب دس دس گھنٹے بجلی نہیں ہوگی، پندرہ گھنٹے بجلی نہیں ہوگی اور اس سے Related چیز جو کہ پیسکو سے Related ہیں، ٹرانسفارمر کا خراب ہونا اور اس کا ٹھیک نہ ہونا پندرہ دن، بیس دن، ایک مہینہ، میری کل میٹنگ ہوئی، میں نے پیسکو چیف سے یہ گزارش کی، میں نے کہا کہ پراسیس کو ٹھیک کر لیں، ٹھیک ہے پاور جنریشن تو اس میں سال لگتے ہیں لیکن ٹرانسفارمرز ٹھیک کرنے میں کونسا ایسا مسئلہ ہے، ٹرانسفارمر تو ٹھیک ہو سکتا ہے، ہمارے پاس لوگ آتے ہیں کہ جی بجلی نہیں ہے، بچے بیچارے، بوڑھے، نہ کوئی وضو کیلئے پانی Available ہوتا ہے، بہت بڑے عذاب سے گزرتے ہیں اور وہ لوگ پھر ہمارے پاس آکر بیٹھ جاتے ہیں کہ جی آپ ذاتی پیسے لگائیں، تو میں نے ان کو یہ کہا، میں نے کہا کہ حلقے میں تین چار ٹرانسفارمرز تو گر میوں میں روزانہ جل ہی جاتے ہیں، پچاس ہزار ایک ہزار کم از کم بھی خرچہ لگا لیتے ہیں، ڈیڑھ دو لاکھ روپیہ تو اس کا بن ہی جاتا ہے، تو میں نے کہا ڈیڑھ لاکھ روپے میں جیب سے کہاں سے دوں؟ یا تو پھر کوئی اور مطلب اس کیلئے کوئی کرپشن و رپشن کرنا پڑے گی، یہ پیسے پورے کرنے کیلئے (ہنسی) تو وہ بھی نہیں پورا کرنا چاہتے، تو اصل وجہ یہ ہے کہ پیسکو کو ہم یہ بار بار ریویو کر رہے ہیں کہ پھر ہمارے لئے اس سے لاء اینڈ آرڈر سیچویشن بنتی ہے، لوگ نکلتے ہیں روڈوں پر، وہ پھر توڑ پھوڑ کرتے ہیں اور پھر وہ کہتے ہیں کہ جی آپ ان کو کنٹرول کریں، واپڈا والے کہتے ہیں، پیسکو والے کہتے ہیں کہ جی آپ ان کو کنٹرول کریں، ان کو کیسے کنٹرول کریں، جب لوگ تنگ ہوتے ہیں تو مجبوراً وہ جنگ پہ آجاتے ہیں، جنگ ان کو لڑنا پڑتی ہے۔ تو یہ کچھ گزارشات تھیں، ان شاء اللہ تعالیٰ اس پر پھر باقی جو جرگہ بنا ہے، آج ہم جا کر وفاقی حکومت سے یہ مسئلہ ہمارے بیان کریں گے اور کوشش ہے، ان شاء اللہ تعالیٰ جلدی سے جلدی سے یہ حل ہو جائیں۔ شکریہ جی۔

جناب احمد خان بہادر: جناب سپیکر! یو عرض کو۔

جناب سپیکر: جی احمد بہادر صاحب! میرے خیال میں ایجنڈا کافی پڑا ہے، کافی ڈسکشن ہو گئی ہے۔

جناب احمد خان بہادر: (ایک رکن سے) آپ کے خلاف نہیں بول رہا ہوں۔

جناب سپیکر: جی احمد بہادر صاحب! بس ایک بات کر لو۔

جناب احمد خان بہادر: تھینک یو مسٽر سپيڪر۔ سر! دا مونڙه چي اسمبلي ته راننوتو، دلته بهر هغه ليبارٽري اسسٽنٽس هغوى ٽول ولاڙو وڃي، احتجاج ٿي ڪولو، په نمر ڪنٺي جى، د هغوى يو ڄو مطالبو وڃي او زمونڙه Minister concerned هم دا دے ناست دے، زما گزارش دا دے چي مهرباني او ڪري د هغوى چي ڪومي مطالبو وڃي ٽول ليبارٽري اسسٽنٽس ته د في الفور اپ گريڊيشن نوٽيفيڪيشن او ڪري جى، هغوى وٽيل چي عدالت چي مونڙه ته ڪوم راکرے دے سروس سٽر ڪچر، نوٽيفيڪيشن، د هغوي مطابق د مونڙه سره معاملات اوشي جى او بيچ وائز مونڙه ته د پروموشن ڪنٺي ڪوتو راشي جى او مونڙه سره پي ايڇ ڊيزڊي، ايم فلزڊي، دا ڪواليفائيڊيڊي، هغوى له د په ڪواليفيڪيشن باندې پروموشن ورڪري او د لسو پينخلسو او شلو ڪالو پچيس سال سروس ڪسان تراوسه پوري ليبارٽري اسسٽنٽس دي۔

جناب سپيڪر: احمد بهادر صاحب! داسي او ڪري چي په دي باندې Proper meeting او Concerned چي ڄوڪ دے۔

جناب احمد خان بہادر: سر! ما صرف د هغوى هغه پيغام رارسول غوبنتل، هغوى ما باندې اعتماد او ڪرو سر، ما له ٿي د هغوي خپل دغه ڪاپي راکره، Minister concerned ناست دے، زما گزارش دا دے جى چي بي شڪه دوي د لاڙشي، د هغوى سره د ڪنٺي۔۔۔۔

جناب سپيڪر: هغه به خپل دغه او ڪري جى۔

جناب احمد خان بہادر: يا د هغوى وفد يون تن دوه را او غواڙي، هغوى سره د دا خبره او ڪري جى۔ تھينڪ يو جى۔

جناب سپيڪر: دا ريزوليوشنز، يونٽ جى، دا ريزوليوشنز چي دي، دانن ڊير شو، Next چي ان شاء الله ڪله دغه وي نو دا دواڙه ريزوليوشنز، ستاسو دواڙه ريزوليوشنز به Next دغه باندې واخلو۔

توجه دلاؤ نوٽس

Mr. Speaker: Item No. 7, Shah Hussain Khan, Lapsed. Mr. Mehmood Jan.

جناب محمود جان: ستاسو توجه غوارمه او د دې هاؤس هم توجه غوارمه۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: نہیں جی، آپ کا جوہ ہے، آپ کا آج ہے، آپ چیک کر لیں۔

جناب محمود جان: نہ جی، ما پہ پوائنٹ آف آرڈر بانڈی خبرہ کولہ۔

جناب سپیکر: کال اینشن نوٹس ہے، آپ کا کال اینشن نوٹس۔

جناب محمود جان: نہ جی، ہغہ نن نہ دے راوستے پہ ایجنڈا بانڈی۔

جناب سپیکر: آگیا ہے جی، میں نے، ایجنڈے پہ ہے۔

جناب محمود جان: ما لہ نہ دے راغلیے، مونبرہ تہ تے نہ دے را کرے، مونبرہ تہ چا نہ

دے را کرے جی۔

جناب سپیکر: کال اینشن نوٹس ان کو دے دیں جی۔ کیا ہے؟ کال اینشن نوٹس۔

جناب محمود جان: ما ور کرے وو، لا نہ دے راغلیے جی۔

جناب سپیکر: 587، 587۔ جی جی، یہ آپ کو دے دیں گے۔ جی بسم اللہ۔

جناب محمود جان: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ جناب سپیکر صاحب! میں آپ کی وساطت سے اس

معزز ایوان کی توجہ مفاد عامہ کے ایک اہم مسئلے کی طرف مبذول کرانا چاہتا ہوں اور وہ یہ کہ سال 2014

میں تقریباً 1108 ایس ای ٹیز اساتذہ کو جو این ٹی ایس کے ذریعے ایک سال کیلئے ایڈہاک پر بھرتی کئے گئے

تھے، ان کی میعاد ملازمت 30 اپریل 2015 کو ختم ہونے والی ہے، لہذا میں اس معزز ایوان سے مطالبہ کرتا

ہوں تاکہ ان تمام اساتذہ کو ریگولر کیا جائے یا کم از کم ان کی میعاد ملازمت کو بغیر کسی وقفے کے بڑھایا جائے

تاکہ ان میں پائی جانے والی بے چینی ختم ہو سکے۔

جناب سپیکر: مسٹر سعید گل صاحب! مسٹر سعید گل صاحب۔

جناب محمود جان: جناب سپیکر صاحب!

جناب سپیکر: یہ Identical ہے، یہ بھی پیش کرے گا تو اس کے بعد مسٹر صاحب اس پر Respond کریں

گے۔

جناب سعید گل (پارلیمانی سیکرٹری برائے بلدیات): بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ شکریہ جناب سپیکر

صاحب۔ میں اس معزز ایوان کی توجہ ایک اہم مسئلے کی طرف مبذول کروانا چاہتا ہوں، وہ یہ کہ موجودہ

حکومت میں جتنی بھی بھرتیاں این ٹی ایس کے ذریعے کی گئی ہیں، وہ بالکل شفاف طریقے سے کی گئی ہیں، لہذا میں اس معرزا یوان سے درخواست کرتا ہوں کہ ان تمام ملازمین کو ریگولرائز کیا جائے۔

جناب سپیکر: عاطف خان!

پارلیمانی سیکرٹری برائے بلدیات: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جی جی، سعید گل صاحب، سعید گل صاحب خبرہ او کرائی۔

پارلیمانی سیکرٹری برائے بلدیات: جناب سپیکر صاحب! د این تہی ایس پہ ذریعہ باندی چہ کومہی بھرتیانہی شوہی دی، ہغہ پہ پراپر طریقہ باندی شوہی دی، خالصتاً پہ میرٹ باندی شوہی دی او د ہغہی نہ وروستہ پہ دیکہنہی چہی خومرہ پہ محکمو کہنہی کمیانہی وہی، کافی حدہ پورہی ہغہ کمیانہی پورہ شوہی دی او خلقو تہ ریلیف ملاؤ شوہے دے او د دہی پہ نتیجہ کہنہی چہی بل طرف تہ د پبلک سروس کمیشن کوم طریقہ کار دے، ہغہ ڍیر زیات او رڍ دے، Lengthy دے او پراسیس تے ہم د ہغہی ڍیر د سست روئ شکار دے او چونکہ دا د دہی موجودہ حکومت او د تعلیمی ایمرجنسی د کمی د پورہ کولو د پارہ دا بہترینہ ذریعہ دہ، لہذا پہ این تہی ایس باندی چہی کوم خالص پہ میرٹ باندی بھرتیانہی شوہی دی، ہغہ د ریگولرائز شی۔ شکریہ۔

جناب سپیکر: جی عاطف خان۔

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی و ثانوی تعلیم): ممبر صاحب خبرہ او کراہ، دا چہ کومہی بھرتیانہی شوہی دی، دا بہ ان شاء اللہ ٲول تاسو ہم او ریدلی وی چہ تقریباً پہ میرٹ باندی شوہی دی، دا مونہر تہ ہیچرتہ شکایت نہ دے راغلے، کہ چرتہ شکایت راغلے دے، پہ ہغہی باندی فوری ایکشن اخستے شوہے دے نو بنہ پہ میرٹ باندی بھرتیانہی شوہی دی او تقریباً بارہ ہزار بھرتی شوہی دی او نور ہم پراسیس کہنہی روان دی، کیدے شی چہ دو تین ہزار مونہرہ نور ہم Next میاشت یا دوہ میاشتو کہنہی نور بہ ہم بھرتی کرو ان شاء اللہ تعالیٰ۔ د دہی نہ علاوہ دا خو چہ کوم بھرتی شو نو دا بہ مونہرہ دہی لہ پراسیس گورو، دا بہ مونہرہ ریگولرائز کوؤ، د اسمبلی پہ تھرو باندی بہ دا مونہرہ ریگولرائز کوؤ ہم او تر ہغہی پورہی کہ فرض کراہ ہغہ پراسیس نہ وی شوہے نو دوئ لہ بہ مونہرہ

Extension هم ورکوؤ، دا مونبره فارغه وؤ نه۔ نور چي محمود جان صاحب د کومې خبرې ذکر او کړو چي يره هغوی کښې هغه بې چيني ده، زما په خيال ان شاء الله هيڅ څه د بې چيني خبره نشته، هغوی له به مونبره Extension هم ورکوؤ، هغه پراسيس که لا نه وی شوے او چي پراسيس اوشی نو بيا به ريگولر کوؤ هم، ځکه چي يو بنه پراسيس باندي شوی دی او چي کوم د هغوی مونبره هغه پروفائل گورو نو ايجو کيټد خلق راغلی دی ورته، بنه کواليفائيډ خلق راغلی دی۔

جناب سپیکر: عاطف خان! ديکښې زه يو عرض او کړمه که دا مونبره کميټي ته اوليرو او د هغې د پاره چونکه Legal formalities هغه اوشی نو زما په خيال باندي لږ به يو پراير طريقه باندي اسمبلي به هغه Adopt کړی ځکه چي Already د پي سي ايس چي کوم پروسيجر دے، هغه دومره Lengthy دے چي اوسه پورې دا دغه نشی پوره کولي نو که تاسو Allow کوي نو دا به مونبره سټينډنگ کميټي ته به ئے اوليرو۔

وزير برائے ابتدائی و ثانوی تعليم: جي تههیک شوه ما ته خو څه پرا بلم نشته دے، هغه تاسو صرف دغه خبره دغه کړی چي که دا د پي سي ايس په تهرو باندي و نو دا زما په خيال په راتلونکی پينځه کاله کښې هم نه کيدل او هغه پراسيس ئے مونبره خو په ډيپارټمنټ کښې خپل يو ليگل دغه مو ورتنه روان کړے دے نو که وايي چي هغه مونبره راتيز کړو نو هم او که تاسو خامخا وايي چي کميټي ته ئے ليري، تاسو ئے هم اوليري مونبره ته څه پرا بلم نشته دے۔

جناب سپیکر: بس سټينډنگ کميټي ته ئے ليرو، تههیک شوه؟

وزير برائے ابتدائی و ثانوی تعليم: تههیک شوه، صحيح شوه۔

Mr. Speaker: Is it the desire of the House that the Call Attention Notice, moved by the honourable Member, may be referred to the concerned Committee? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it.

جناب محمود جان: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جي محمود جان۔

جناب محمود خان: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ جناب سپیکر صاحب، شکریہ جی، تاسو تائم راکرو جی۔ پرون سحر جی زما علاقہ کبني پوليس سرچ آپريشن ڪرے وو جی او هغه زما علاقہ جی په سرحد باندې ده، په ٿرائبل بيلٽ باندې ما سره خيبر ايجنسي ده او لاندې ورسره زما حلقه ده جی، په هغې کبني آپريشن اوشو خو هغه آپريشن ٿارگيٽد آپريشن وو جی او ٿارگيٽد داسي وو چي څه کسان د پوليس چي کوم د هغوی مخبران دی نو هغوی کبني غله پکبني شته، د هغوی مخبري کوی او دغه هم دی نو په کورونو باندې وراغلل، چي لائسنس داره اسلحه وه، چا سره چرئيز وو، تماچه وه نو هغه ٿه هم اوچت ڪرل، تقريباً سو ايڪ سو پچاس کسان ٿه بوتلل او په هغوی باندې پرچي ڪت ڪرے شوې جی، نو زه دا تپوس کومه جی ستاسو په وساطت باندې چي زما علاقہ کبني يو امن کميٽي جوړه شوې وه او هغې کبني مونڙه تقريباً څه تين سو رضا کار ايس پي او پوليس ورکړي وو، زما دې علاقې کبني اوس هغه نشته، هغه دوي مختلف علاقو ته ليږلي دی نو زه خو په ٿرائبل بيلٽ پروت يمه، پښتون يمه جی چي ما سره هر کور کبني تماچه ٽوپڪ نه وی نو په ما باندې خود بره نه خلق راځي، ما تښتوي، ما شوکوي، هر څه کيږي جی، نو ما پرون ايس ايس پي صاحب ته، سي سي پي صاحب ته Call او ڪرو، ايس ايچ او صاحب ته مې او ڪرو، دي ايس پي صاحب ته مې Call او ڪرو چي د دې مسئلې حل او ڪاره نو هغه ما ته دا اووٽيل چي چا باندې ٿه دا چهاپه وهلي ده، کومه اسلحه ترې وږي ده، دا به تاسو ته واپس هم شي او پرچي به نه ڪت کيږي خو هغوی هم هغه او ڪرل جی چي په لائسنس داره اسلحه باندې هم پرچي ڪت ڪرے شوې جی، نو ما علاقہ، اوس ما ته ٽوله مشڪله شوې ده، ما ته وائي ته څنگه ايم پي اے ٺي جی چي ته د خپلي علاقې تپوس نه شه کولي؟ پوليس پخپله راځي او يو خپله بادشاهي ٿه جوړه ڪري ده چي څه غواږي، هغه کيږي، نو ما له خو اوس هغوی تائم راکرے، زه تاسو ته وایم جی چي سبا دري بجو پوري ڪه زما دا مسئله حل نشوه نو زه به د علاقې چي کومه لائسنس داره اسلحه ده، هغه به زه راږمه او په ورسک روڊ باندې چوک کبني به ٿه زه لږه کومه ٽوله او زه به حکومت ته دا وایم چي زما Responsibility به

اوس ته اخلې او ته چې زما څه تخفظ کولې شه کوه، ما له اسلحه نه ده پکار او يا به دا دغه واپس اخلئ۔

جناب سپیکر: امتیاز شاہد صاحب! لاء منسٹر۔ امتیاز شاہد۔

جناب امتیاز شاہد (وزیر قانون): بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ محمود جان صاحب چې کومه خبره او کره، یقیناً د دې نه پهلا هم حیات آباد کبني داسې قسم ته خبرې راغلي وې چې پولیس هلته کبني کورونو ته ننوتی دی او شریف خلق تنگ شوی دی۔ د دې نه مخکېني هم په هغې باندي هم د حیات آباد خلقو ډیر لوئي احتجاج کرے وو، اوس هم زه دا خبره کومه که چېرې څه رنگې دا ورور خبره کوی او داسې ئے کړی وی چې لائسنس داره اسلحه دوی راوړي وی او د هغوی خلاف Just show the efficiency غلط ایف آئی آر شوی وی نو په دې فورم باندي زه اوس هم دا خبره کوم، د پولیس ډیپارٹمنٹ دلته کبني څوک هم موجود وی، که چېرې داسې اسلحه دوی راوړي وی چې د هغې نه څه Offence نه جوړیږي نو د دې ایف آئی آر کینسل کولو د پاره د فوری طور دوی قدم واخلی Otherwise چې کومه دے بیا مونږ خپل په دې باندي ایکشن اخلو لیگل۔ په دې چې جائز او لائسنس داره اسلحه که د چا په کور کبني وی نو دا هیڅ جرم نه دے، د چا کور دغسې بغیر د څه وارنټ، سرچ وارنټ نه ننوتل چې کوم دے دا هم انتہائی جرم دے نو د دې خبرو سره چې کوم دے زه محمود جان صاحب ته د تسلی ورکوم چې ان شاء اللہ د دوی احتجاج چې کوم دے، د دې سره مونږه بهرپور به تعاون کوؤ او د دې تپوس به مونږه کوؤ۔

Mr. Speaker: Item No. 8. Sardar Muhammad Idrees, Munawar Khan Advocate and Shah Hussain---

جناب محمود جان: جناب سپیکر! یو عرض کوم۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: وه آپ پھر پوچھ لیں گے، پلیز نا تم تھوڑا ہے، منسٹر صاحب کے ساتھ آپ بیٹھ جائیں گے نا۔

غیر سرکاری مسودہ قانون (ترميمی) متعارف کرانے کیلئے اجازت کا طلب کیا جانا

(خیبر پختونخوا سٹیبلشمنٹ آف ڈسٹرکٹ ڈیولپمنٹ ایڈوائزری کمیٹی، مجریہ 2015)

Mr. Speaker: Munawar Khan!

Mr. Munawar Khan Advocate: Thank you Sir. Sir, leave may be granted to introduce the Khyber Pakhtunkhwa, Establishment of

District Development Advisory Committees (Amendment) Bill, 2015, in the House.

Mr. Speaker: The motion before the House is that the leave may be granted to the honourable Member for introduction of the Khyber Pakhtunkhwa, Establishment of District Development Advisory Committees (Amendment) Bill, 2015? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The leave is granted.

غیر سرکاری مسودہ قانون (ترمیمی) کا متعارف کرایا جانا

(خیبر پختونخوا سٹیبلشمنٹ آف ڈسٹرکٹ ڈیولپمنٹ ایڈوائزری کمیٹی (مجموعہ 2015)

Mr. Speaker: Item No. 9, Sardar Muhammad Idrees, MPA, Munawar Khan Advocate and Shah Hussain.

Mr. Munawar Khan Advocate: Thank you, Sir. Sir, I introduce the Khyber Pakhtunkhwa, Establishment of District Development Advisory Committees (Amendment) Bill, 2015, in the House.

Mr. Speaker: It stands introduced.

Mr. Munawar Khan Advocate: Thank you, Sir.

Mr. Speaker: Item No. 10: Syed Jafar Shah, PMA, to please move his resolution number, lapsed.

جناب محمود جان: جناب سپیکر صاحب! ما تہ مود خبری موقع رانکرہ؟

جناب سپیکر: درکوؤ، تہ لبر دغہ اوکرہ، دا ایجنڈا برابر وؤ، تاسو تہ بیا تائم

درکوم، ایجنڈا برابر وؤ۔ میڈم عظمیٰ خان ایم پی اے، پلیز۔

محترمہ عظمیٰ خان: تھینک یوسٹر سپیکر۔ جناب سپیکر! میں نے آپ کو ایک جوینٹ ریزولوشن بھیجی

ہے اور I will prefer کہ اگر اس کی جگہ جوینٹ ریزولوشن ہم پیش کر دیں۔

جناب سپیکر: میرے خیال میں یہ بات جو ہے نا، اس پر آئی تھی، ایک ریزولوشن پر ڈسکشن ہوئی تھی، اس

پر پوری ڈسکشن ہوئی تھی اور آپ نے پھر وہ Withdraw بھی کی تھی، تو اس ریزولوشن کو یہ۔۔۔۔۔

محترمہ عظمیٰ خان: سر! میں اس کی جگہ دوسری کرتی ہوں۔ سر، میں جوینٹ ریزولوشن پیش کرنا چاہتی

ہوں۔

جناب سپیکر: یہ نہیں ہو سکتی، یہ نہیں ہو سکتی، میں نے سیکرٹریٹ کو کہا تھا کہ اس پر ڈسکشن ہوئی تھی
پھر-----

Ms: Uzma Khan: Sir! Today is Private Member day,

سر! آج پرائیویٹ ممبر ڈے ہے، تین قراردادیں پاس ہو چکی ہیں، اس پر کیوں نہیں ہو سکتی؟
جناب سپیکر: نہیں ہو سکتی، اس پر ڈسکشن ہوئی اور اس پر یہ نہیں ہو سکتی۔

محترمہ عظمیٰ خان: سر! اس پر نہیں، جو جو انٹریزولیشن ہے، میں اس کی بات کر رہی ہوں۔-----

Mr. Speaker: Sardar Aurangzeb Nalotha, MPA, Mr. Shah Hussain, PMA and Syed Jafar Shah, MPA, to please. Item No 11 and 12, Sardar Aurangzeb Nalotha, Mr. Shah Husain and Syed Jafar Shah, lapsed. Next, Madam Meraj Humayun and Madam Aamna Sardar.

غیر سرکاری مسودہ قانون کا زیر غور لایا جانا

{ خیبر پختونخوا (امنڈمنٹ آف لاز) مجریہ 2015 }

محترمہ آمنہ سردار: شکر یہ جناب سپیکر۔ میں (Amendment of Laws) Bill, 2015 کو فوری طور پر زیر غور لانے کیلئے تحریک پیش کرتی ہوں۔

Mr. Speaker: The motion before the House is that the Khyber Pakhtunkhwa, (Amendment of Laws) Bill, 2015 may be taken into consideration at once? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. 'Consideration Stage': Since no amendment has been moved by any honourable Member in Clauses 1 and 2 of the Bill, therefore, the question before the House is that Clauses 1 and 2 may stand part of the Bill? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. Clauses 1 and 2 stand part of the Bill.

غیر سرکاری مسودہ قانون کا پاس کیا جانا

{ خیبر پختونخوا (امنڈمنٹ آف لاز) مجریہ 2015 }

Mr. Speaker: 'Passage Stage': Madam Meraj Humayun and Madam Aamna Sardar.

محترمہ آمنہ سردار: شکر یہ جناب سپیکر۔ میں (Amendment of Khyber Pakhtunkhwa, (Laws) Bill, 2015 کو پاس کرنے کیلئے تحریک پیش کرتی ہوں۔

Mr. Speaker: The motion before the House is that the Khyber Pakhtunkhwa, (Amendment of Laws) Bill, 2015 may be passed? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The Bill is passed.

مجلس قائمہ برائے محکمہ اسٹیبلشمنٹ کی رپورٹ کا پیش کیا جانا

Mr. Speaker: Item No. 15: Malik Riaz, member Standing Committee No. 25 on Establishment.

ملک ریاض خان: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ۔ شکر یہ جناب سپیکر۔

On behalf of the Chairman of Standing Committee No. 25 on Establishment Department, I beg to present the report of the Standing Committee on Establishment Department, in the House.

Mr. Speaker: It stands presented.

مجلس قائمہ برائے محکمہ اسٹیبلشمنٹ کی رپورٹ کا منظور کیا جانا

Mr. Speaker: Item No. 16, Malik Riaz.

ملک ریاض خان: شکر یہ جناب سپیکر۔ On behalf of the Chairman Standing Committee No. 25 on Establishment Department, I beg to move that the report of Standing Committee on Establishment Department may be adopted.

Mr. Speaker: The motion before the House is that the report of Standing Committee No. 25 on Establishment Department may be adopted? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. The report is adopted.

اجلاس کو مورخہ 04-05-2015 بروز پیر سہ پہر دو بجے تک کیلئے ملتوی کرتا ہوں۔

(اجلاس بروز سوموار مورخہ 04 مئی 2015ء بعد از دوپہر دو بجے تک کیلئے ملتوی ہو گیا)